

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno v nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravitelje: Kraljeva ulica št. 5, pritišče. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Posilnina plačana v gotovini.

Evropska kriza

Permanentni vladni in parlamentarni krizi stoji ob strani nervozna napetost v mednarodni situaciji. Vedno znova se pojavlja, zdaj v tej, zdaj v oni obliki. Včasih je že podoba, da se bližamo konsolidaciji, se vračamo v normalne mirovne razmere. A kar nakrat zopet izbruhne in nam odpira grozoten pogled v nevarnosti, ki nas obdajajo.

Italijansko - nemška napetost noče pojenjati. Mussolini je odgovoril na nemško bojotno gibanje proti Italiji s tem, da je dal odkriti na Južnem Tirolskem nemško revolucionarno zaroto. Vrše se zdaj proslule fašistovske preiskave in aretacije odličnih Nemcev so na dnevnem redu. Da nemška javnost na to ne bo molčala, je jasno, in politično ozračje v naši neposredni bližini bo še bolj zastrupljeno.

Nemčija je prijavila svoj pristop k Društvu narodov in bo seveda sprejeta. Dobila bo sedež v izvršni in svetovni Društva narodov. To pravico pa zahtevajo zase tudi nekatere druge države, med njimi zlasti Poljska. Njeno zahtevo odločno podpira Francija, ki želi s tem na eni strani sebe razbremeniti, na drugi strani pa dobiti zanesljivega zaveznika. Odločno pa se sprejema Poljske v svet Društva narodov upira Nemčija, ki ima kakor v tolikih drugih vprašanjih, tudi v tem zaslonbo v Angliji. Med Parizom in Londonom so se vršila zaupna pogajanja, da pride v tej kočljivi zadevi do sporazuma. Prve vesti so vedele povedati, da so bila pogajanja uspešna in da je Anglija pristala na sprejem Poljske, le prehitro pa se je žal pokazalo, da ni tako. Anglija stoji slejko prej ob strani Nemčije in odklanja sprejem Poljske v svet Društva narodov. Poljska in Francija pa na svoji zahtevi vztrajata.

Spor je mnogo opasniji, kakor se zdi na prvi hip. Francija se zaveda, da bo po vstopu Nemčije v svet Društva narodov ostala v manjšini, da jo agilen, fronta lahko majorizira v važnih vprašanjih svetovne politike. Danšnje ravnotežje v tej najvišji in najvažnejši svetovni korporaciji bi bilo porušeno, s tem pa ogrožen sam njen obstoj. Zato preživlja Društvo narodov najopasnije krizo od svojega postanka sem.

Tem velikim mednarodnim težkostem se pridružujejo še skrajno napete notranje razmere v večini evropskih držav. Nemčija ima vlado brez parlamentarne večine; Francijo razjeda finančna kriza, ki vedno znova ogroža današnjo koalicijo; v Italiji stiskajo ljudje zobe in kolone fašistovski teror; stoji madžarske oligarhije na sumljivo majajo; iz Grške in Bolgarije prihajajo vedno nove vznemirljive in alarmantne vesti; Španci si dajejo duška z atentati na svojega diktatorja.

In tako naprej brez konca. Pregled evropske politike ni razveseljiv. Gospodje državniški se ne bodo mogli brezskrbno prepustiti pustnemu rajanju.

Politična situacija

— Beograd, 13. februarja. Danes dopoldne ni bilo nikakih važnih političnih dogodkov, ki bi vplivali na nadaljnji razvoj zapletenih odnosov med radikali in radičevci. Za danes popoldne je napovedana seja ministrskega sveta. Na tej seji se ima še enkrat premotovati vprašanje popolne satisfakcije, ki jo ima dati Stepan Radić radikalom. Seja je napovedana za 16. uro. Govore, da bo o seji izdan oficijelni komunik. Nekateri celo pričakujejo, da se objavi sporazum RR.

Po informacijah iz bližine Nikole Pašića je posneti, da ministrski predsednik smatra za neumestno, da bi se zdaj vlada odstopila, ker v tem slučaju lahko preide ključ do situacije iz njegovih rok v druge. Zato Pašić mirno čaka na nadaljnji razvoj dogodkov in na ugoden trenutek. Stepan Radić na drugi strani skuša storiti vse, da ostane več ali manj gospodar položaja, ker dobro ve, da je odločen pri glasovanju o proračunu.

PDDPIS FRANCOSKO-NEMŠKE TRGOVINSKE POGODBE

— Berlin, 13. februarja. Wolfow urad javlja iz Pariza, da so snovi podpisali francoski in nemški pooblaščenec trgovinsko pogodbo, ki za gotove izdelke obeh držav uvaja načelo največjih ugodnosti. Ta pogodba je sklenjena za dobo treh mesecev.

Incidenti in spopadi v Narodni skupščini

Nadaljevanje proračunske debate. — Radić napada časopisje in hvali tiskovni zakon. — Komični prizori.

— Beograd, 13. februarja. Narodna skupščina je danes nadaljevala načelno razpravo o državnem proračunu. Skupščinska seja je pričela ob 9.15 dopoldne. Za razpravo je vladalo zelo slabo zanimanje, ker je večina narodnih poslancev z orizom na pravoslavne praznike odpotovala domov. Radikali so snovi slavili praznik Treh Jerzihov, ki so patroni radikalne stranke. Zato je bilo v skupščini danes zelo malo število radikalnih poslancev. Posl. dr. Zanić je v zbornici ob otvoritvi to konstatiral s klicem: »Gospodje radikali so sedaj na guljašu!« (Veselo).

Posl. Dragotin Vujčić (zemljorad.) je v daljšem govoru kritiziral finančno in prosvetno politiko vlade RR. Naglašal je, da je bil sedanjí državni proračun sestavljen na hitro roko brez vlake preglednosti ter je potrebno, da vlade v bodoče posvečajo večjo pozornost državnemu proračunu. Med njegovim govorom je prišlo do mučnega incidenta med predsednikom radikalnega kluba Ljubo Živkovićem, ki je drugače zelo miren človek, in govornikom. Ta je namreč očital današnji vladi, da ima »umazane roke«. Ljubo Živković je protestiral in očital govorniku nedostojnost. Dalje je govornik omenjal, da vlada med narodom velika nepismenost, čeprav se razpisja državni denar zlasti v prosvetnem ministertvu.

Zadnji očitke je razburil prosvetnega ministra Stepana Radića, ki je takoj zaprosil za besedo. Najprej je skušal ovreči predgovornikovo trditev, da je v naši državi velika nepismenost. To ni res. Veliko nepismenost navajajo le zastarele statistike. Na Hrvatskem in v Slavoniji je procent analfabetov precej nizak. Največja nepismenost je pri muslimanih, ker njihove ženske ne posejajo šol.

Stepan Radić je nato začel nepričakovano ostro zopet napadati naš tisk in brati sedanjí tiskovni zakon. Med drugim

je dejal, da je naš tiskovni zakon eden najsvobodnejših tiskovnih zakonov na svetu, tudi svobodnejši nego v Angliji. Sploh pa je naš časopisje njegove izjave ponaredilo ali pa si jih je izmislilo. (V zbornici splošen smeh in razni medklci na Radića.)

V nadaljnjem svojem govoru je g. Radić branil sedanjí vladí RR, rekoč da je ta vlada homogena. (Splošen smeh.) Začel je hvaliti radikale, ministrskega predsednika in ostale radikalne ministre. Odločno pa mora zavlačati očitke, da ima vlada »umazane prste«, kakor je dejal predgovornik. (Medklci posl. Grola: »Umazana je do komolca!«)

Stepan Radić ogorčeno: »Take provokacije si ne dovoljujem.«

Obrnjen proti Vujčiću, ki je zemljoradnik in znan Radićev nasprotnik, je dejal: »Vi boste pri volitvah krknili!«

Posl. Svetozar Pribičević: »Vi ste največji harlekin!«

Radić je za tem začel govoriti o »kaputasihi«, o potrebi fakultetne izobrazbe ter je začel slaviti srbskega seljaka. Proslavljal je tudi radikale poslance-seljake. Divl je si njih bistroumnosti in odločnosti.

Posl. Svetozar Pribičević: »Kje je g. Dragović, da se mu zahvali?«

Splošen smeh v zbornici. Znano je, da je namreč, da je bivši skupščinski podpredsednik Dragović pred dnevi posepil prosvetno ministertvo, a mu je tam službojuči žandar zabranil vstop. Dragović si je vstop izvozeval s protestom in obenem z izrazom, ki ni primern za javnost. Ko je Radić čul hrup, je prišel na hodnik in tu mu je Dragović v brk ponovil iste besede. Radić pa je dejal, da to »ni kulturno«.

Posl. Vujčić je nato kratko odgovarjal Radiću, na kar je bila seja opoldne končana. Prihodnja seja je šele v torek, 16. t. m. ob 9. dopoldne z istim dnevnim redom.

Madžarsko-avstrijski naklepi proti Češki

Nove ugotovitve povodom preiskave v madžarski falzifikatorski aferi. — Zakaj so bili pomiloščeni avstrijski falzifikatorji.

Praga, 13. februarja. Listi objavljajo poročila o ponarejanju češkoslovaških bankovcev po 500 Kč v Wetzelsdorfu ter obenem komentirajo izjavo grofa Bethlena glede ustavitve procesa proti ponarejalcem teh bankovcev od strani avstrijske vlade. Obenem navajajo listi, da so pri profesorju Meszarosu našli takrat detajlni načrt pohoda madžarskih ustalkov čet, ki naj bi se rekrutirale iz madžarske armade. Te ustške čete bi imele operirati proti Češkoslovaški pod vodstvom princa Windischgrätzja ter bivšega poslanca in voditelja nemške fredeite na Češkem Boderana.

— Praga, 13. februarja. Po poročilih iz Dunaja je avstrijski kancelar dr. Waber odgovoril na pismeno vprašanje socialnih demokratov glede ponarejanja češkoslova-

ških kron s posebno pismeno izjavo, v kateri pojasnjuje, zakaj je bila preiskava proti ponarejalcem ustavljena. V spisih pravosodnega ministra se nahaja tudi pripomba, da so bili s tem zločinom oškodovani interesi češkoslovaške republike. Češkoslovaška vlada, ki je bila o preiskavi obveščena, ni napravila nikakih daljših korakov. Avstrijski zunanji minister je obvestil češkoslovaško poslanstvo na Dunaju, da je bilo kazensko postopanje proti ponarejalcem milostnim potom ustavljeno.

— Budimpešta, 13. februarja. Preiskovalna komisija narodne skupščine je večeraj nadaljevala zasliševanje aretirancev. Zaslišan je bil tudi policijski šef Nadossy. Komisija bo zaslišala tudi bivšega ministrskega predsednika in šefa kartografičnega inštituta grofa Telekyja.

Mussolini je podpiral Albrehtove mabinacije

Senzacionalna razkritja angleškega dnevnika. — Mussolini je obljubil Madžarski pomoč, ako bi se Jugoslavija upirala restavraciji Habsburžanov.

— Londón, 13. februarja. V zvezi z dogodki na Madžarskem in fašistovskim gibanjem objavljajo »Daily News« sledečo skoraj neverjetno informacijo. Po »Daily News« obstoja v Rimu poseben urad za vzdrževanje mednarodnih odnosov Italije. Urad ima na razpolago 150 sotrudnikov broječ štab. Ti sotrudniki niso v budžetu italijanskega zunanjega ministertva. Uradu načeluje nečak kardinala Gasparrija. Ta je leta 1923, odpotoval na Madžarsko z misijo, da naveže stike s probujajočimi se Madžari. Poskušal je, da pridobi grofa Apponyja za to, da podpira kandidaturu nadvojvode Albrehta; namigaval je obenem Apponyju, da Mussolini soglašja z načrtom, po katerem naj nadvojvoda Albreht zasede madžarski prestol.

»Daily News« opozarjajo tudi na okolnost, da sta vodja madžarskih fašistov Ulain in nadvojvoda Albreht nekaj ted, pred odkritjem falzifikatorske afere bivala v Rimu in da sta imela dnevno razgovore z Mussolinijem. Pri teh razgovorih je bilo v ospredju vprašanje intervencije Italije za slučaj, ako bi Češkoslovaška in Jugosla-

vija poskušale preprečiti akcijo nadvojvode Albrehta odnosno ako bi hoteli intervenirati povodom njegove proklamacije za madžarskega kralja.

Italija naj bi v tem slučaju obema državam zagrozila s primernimi represalijami.

Z odkritjem ponarejalske afere se je izjavil ves načrt nadvojvode Albrehta, za katerega se je Mussolini tako toplo zavzemal.

JURAJ BIANKINI V AGONJI

— Zagreb, 13. februarja. Iz Splita javljajo: Don Juraj Blankini leži od snovi v agoniji. Njegovi prijatelji so pripravili vse za slučaj smrti. O njegovem zdravstvenem stanju se je večeraj interesirala tudi pisarna našega dvora.

ZAUPNICA BRIANDU

— Pariz, 13. februarja. Na večerajnji seji je zbornica pričela razpravo o reformi dandnekega prava. Posl. Reynald je predlagal, da se ta razprava odgodi. Ministrski predsednik Briand se je temu predlogu pridružil in zahteval, da zbornica izreče vladi zaupnico. Zbornica je s 326 glasovi proti 183 glasovom odgodila razpravo.

Italija odgovarja s persekucijami tirolskih Nemcev

V odgovor na nemški bojkot so začeli fašisti preganjati južno-tirolske Nemce. — Odkrili so baje veliko revolucionarno zaroto in zaloge orožja in municije. — Do sedaj aretiranih 50 oseb.

— Trst, 13. februarja. Italijanski listi obširno razpravljajo o nemško-italijanskem sporu, ki se vedno bolj poostreje. Kot odgovor na nemški bojkot italijanskega blaga je Italija odgovorila na drug, političen način.

Policijske oblasti so na Južnem Tirolskem izvršile po vseh krajih hišne preiskave. Pri vodilnih nemških osebnostih so našli — kakor zatrjujejo listi — večje množine municije in orožja. Aretiranih je bilo tudi več oseb.

Divizijski komandant v Tridentu general Zanboni je izdal ukaz vojaškim oblastem, naj z vso strogostjo vrše

preiskavo, ker izhaja iz nekaterih zaplenjenih dokumentov, da se poleg municije in orožja, ki so ju Nemci poskrbili po svojih hišah, nahaja ogromna množina vojnega materijala, skritega na nepristopnih krajih v bližini Bocna. Zadnje dneve je bilo aretiranih 50 nemških ugodnih oseb. Vsi so bili prepečeni v vjaške ječe v Tridentu in Roverettu. V Veroni izhajajoči fašistovski list »Arena« objavlja senzacionalna odkritja o pripravi ustanka na Južnem Tirolskem. Razen policije in vojaških oblasti vodijo preiskavo tudi člani narodne milice.

Češkoslovaška generaliteta proti sovjetski Rusiji

— Praga, 13. februarja. »Samostatnost« komentira vesti, zakaj Češkoslovaška republika še ni priznala sovjetske republike de iure, čeprav sta »Prager Tagblatt« in »České Slovo« to priznanje objavljala kot izvršeno dejstvo. »Samostatnost« pravi med drugim, da je češkoslovaška generaliteta na mero dajnem mestu predložila svoje mnenje o tem priznanju. Izjavila je, da je prišla do globokega prepričanja, da priznanje sovjetske Rusije ni le vprašanje mednarodne, marveč tudi notranje politike in ne samo to, je priznanje, je važen problem državne obrambe republike. Sovjetska Rusija skuša po mnenju generalitete izbrabiti Češkoslovaško s karpatsko Rusijo kot važno torišče za svojo propagando. Češkoslovaško za srednjo Evropo in karpatsko Rusijo za Balkan. O nazorih češkoslovaške generalitete je bil obveščen tudi zunanji minister dr. Beneš.

Nevarnost splošne stavke na Poljskem

— Varšava, 13. februarja. Rudarji premožnega revirja Dombrova so večeraj najprej sklenili prirediti enournno protestno stavko, ker so lastniki rudnikov in ostali industriji nameravali uvesti povišanje delavskih ur prot 5% zvišanje mezde. Stavka se je pozneje spremenila v splošno stavko ter je pričelo stavkati 26.000 rudarjev, to je 80% celokupnega rudarskega staela. Stavka je bila začasno določena le na en dan, ni pa izključeno, da se bo nadaljevala. Vzrok stavke je tudi, ker so predgovorni industriji sklenili z organizacijo »Prave Poljske«, ki jo ostale rudarske organizacije ne priznavajo za enakopravne, posebno mezdno pogodbo, po kateri se uvaja povišanje 8 urnega delavnika. Socialno demokratska strokovna organizacija napoveduje, da izbrulne splošna delavska stavka v slučaju, da industriji ne razveljavijo gorenje pogodbe.

NOVE ARETACIJE ZEMLJORADNIKOV NA BOLGARSKEM

— Sofija, 12. februarja. Policija objavlja, da je odkrila novo zaroto. Aretirani so bili mnogi iz Jugoslavije se vračajoči begunci, voditelji zemljoradniške stranke. Bili so aretirani pod pretezo, da so pripravljali atentat na kralja, ministrskega predsednika Ljapčeva in na vojnega ministra generala Vilkova. Aretirani zemljoradniki izjavljajo, da so se vrnili v domovino, ker so pričakovali na podlagi amnestijskega zakona, ki ga je sprejelo narodno sobranje, amnestijo. Odločno zanikajo, da bi bili udeleženi v kaki novi zaroti proti kralju.

Borzna poročila

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curih 10.97, Pariz 212, Praga 168.85, Newyork 56.90, London 275.25, Milan 229.90, Berlin 13.57, Dunaj 802.

INOZEMSKE BORZE.

— Curih, 13. februarja. Predborza: Beograd 9.12, Pariz 19.25, London 25.25, Newyork 59.25, Milan 20.92, Praga 15.38, Berlin 123.65, Dunaj 73.05.

— Trst, 13. februarja. Borza: Beograd 43.55, Pariz 91.50, London 120.70, Newyork 24.80, Praga 73.50, Curih 47.8.

Albert Thomas o gospodarskih in socialnih problemih

Pred odhodom v Zenevo je Albert Thomas v pogovoru z uradnikom beogradskega »Trgovinskega Glasnika« odgovarjal na nekatere vprašanja o gospodarskih in socialnih problemih Evrope. Govoril je najprej o mednarodnem uradu za delo in izjavil: »V ustanovo mednarodnega urada za delo je treba verovati. Povojni razvoj človeške družbe je tak, da ima ta ustanova vedno večji vpliv. Jaz za svojo osebo absolutno verujem v to ustanovo in baziram to prepričanje na celo vrsto pozitivnih činiteljev. V najkrajšem času se bo mednarodni urad za delo tako utrdil, da bo igral glavno vlogo pri ureditvi socialnih razmer. Mednarodni urad je deloval uspešno že v času največje socialne in gospodarske krize. Tem boljše izgleda ima zdaj, ko se je pojavil povsod pokret za ratifikacijo konvencij, ko se prireajo ankete o poedinih problemih in ko razvija ta ustanova vso agilnost na vseh socialno-gospodarskih poljih.«

Na vprašanje, da-li se bližamo poostitvi razredne borbe, je Thomas odgovoril: »Razredna borba je posledica okolnosti, ki tvorijo bistvo sedanega družabnega reda. Po mojem mišljenju ta borba ni nevarna. Nevarna postane šele takrat, kadar prekorači meje zdrave pameti in kadar ne računa s tem, da je treba socialne konflikte rešavati z medsebojnim popuščanjem. Mnogi bi radi na umeten način ohranili socialni mir. Pri tem pozabljajo, da urad za delo ne more podpirati take enostranske politike. Urad stremi za socialno pravico, t. j. za družabnim redom, v katerem bi ne bilo ničesar prisiljenega ali umetno stvorjenega. Razredna borba se nadaljeju in ne ovira zdravega razvoja naše družbe, samo da ni divja in kruta. Tako borbo mora nadomestiti sporazum in sodelovanje med poedinimi stanov. Nevarnost socialnih konfliktov v ostrejši obliki je minila, na obzorju se je pojavilo socialno delo, ki bo imelo v sodelovanju stanov lepe rezultate.«

Končno je odgovarjal Thomas še o problemu donavske konfederacije. »Razumem,« — je dejal, — bojazen in rezerviranost Srbov. Zadnje čase opažamo resno prizadevanje, da se evropski gospodarski položaj zboljša. Projektirana mednarodna gospodarska konferenca je izraz tega splošnega prizadevanja. Gospodarstvo se hoče zblizati. V vašem interesu je, da se zanimate za nove tendence gospodarskega razvoja in da ne boste izolirani tam, kjer bi bila izolacija vaši državi škodljiva. Na vseh poljih morate biti agilni in sicer tem bolj, ker je Jugoslavija bogata in močna in ker ima sijajno bodočnost, v katero trdno verujem.«

Sokolske objave

—J. Sokol I. (gospodarski odsek) priredi kakor vsako leto tudi letos za svoje članke in vplelane goste na pustni torek ob 8. zvečer na Taboru družabni večer s plesom brez vstopnine. Maske dobrodošle. Za obilen obisk se priporoča gospodar. 199-n

— Sokol I. V nedeljo dne 14. t. m. ob 14. se vrši v telovadnici šole na Ledini tekma moške dece. Vabijo se starši, ki se zanimajo za vzgojo dece v telovadnici.

Sokol I. svojemu članstvu. Vsesokolski zlet v Pragi je obenem zlet Jugoslovenskega Sokolstva. Bratje, sestre, udeležite se tega zleta v čim večjem številu. Priglasite se pravočasno v društveni pisarni — uradovanje dnevno od 16.—19. ure — ker izrečete svoje želje glede stanovanja, prehrane in dr. in ker dobite tudi vsa potrebna pojasnila. Ne nadlegujte Zupe in Saveza, ker prevzema priglasitve samo društvo. — Zdravo! 201-n

Sport

Smučarski dnevi v Kranjski gori

ZMAGOVALCI PRI VOJASKEH TEKMAH Z NAGRADAMI: od leve proti desni por. Djurovič, kap. Grahovac, podnar. Radaković, podpor. Jagić, za njim por. Podnar, por. Cvetković, za njim podnar. Kralj, por. Gofković, zadaj podn. Antunović, podpor. Kraljevič, podpor. Kos.

Letošnja zimska sezona je bilo mnogo hladila. Jeseniška Skala je otvorila tekmovalni s kratko tekmo v Planici na 15 km, sledila ji je Ilirija z jubilejno prireditvijo na 30 km, za njo je priredila Skala vzorno organizirano tekmo na 50 km, ki pomenja v našem sportnem življenju mejnik in ki je dokazala, da smo dospeli v smučarskem sportu na ono stopnjo, da moremo mirno početi tudi z mednarodnimi tekmami. Zaključek vsem so bile velike tridnevne prireditve v Kranjski gori, prirejane po Savezu.

Kakor znano je Savez predlagal pred tremi leti vojensko ministrstvu organiziranje smučarskih čet v naši vojski, kar je ministrstvo osvojilo ter poverilo savez z izvedbo prvih smučarskih tečajev. Lansko leto se je vršil prvi tečaj, letos drugi in prvi nadaljevalni tečaj, tako da je izveščal savez s svojimi nastavniki, najboljšimi našimi smučarji, okrog 400 oficirjev in podoficirjev v vseh treh tečajih. Ker je s tem prvi del savezne naloge nekoliko končan, je savez odločil zaključiti te tečaje z večjo prireditvijo, ki kateri je pridružil še tekme za jugoslovensko prvenstvo, dalje mladinske tekme in skoke. S temi prireditvami pa je izvedel savez program, ki je bil nad vse zanimiv, in ki je v pregledni razvrstitvi pokazal stanje našega smučarskega sporta med sportniki in med vojniki.

Pri tekmah za prvenstvo Jugoslavije se je ponovno opazil izreden napredek g. Joška Janše, člana SK Ilirije, ki je letos že pri tretji tekmi prišel prvi na cilj, a vedno v času, ki je bil nad 20 minut boljše za drugim. Vsekar se razvija v njem tekmovalci, ki bo, ako bo ta razvoj šel naprej, postal naš reprezentativni smučar. Skoda le, da sta bila odsotna Kveder in dr. Kmet, da bi mogli skupno oceniti naše sile. Podcenjevali pa tudi ni Janka Janše in Ogrina. Pri damah sta vzbudili pozornost na eni strani velika udeležba, na drugi zmaga Mince Rabičeve iz Mojstrane, dasi so poznavali polagali v njo velike nade. Izšla je namreč iz Janševskega treninga ter ji je ravna proga mnogo koristila, dočim je Bloudkova zašla ter pri tem izgubila one tri sekunde, ki so ji na cilju manjkale za prvo mesto. Vendar bo imela pri bodočem tekmovalstvu tudi Rabičeva težak boj, ako bo hotela svoje prvenstvo držati.

Skakalne tekme in skakanje sploh postaja prepotrebni del smučanja, osobito za mednarodna tekmovalstva. Mnogo je kriva slaba zima in pomanjkanje prave skakalnice. Vendar je pokazalo tekmovalje v Kranjski gori, da bomo dobili v Švigliu brzčas prvostopskega skakalca, ako bo dobil prilike za svoj razvoj.

Nad vse zanimiva je bila mladinska tekma. Videti to veliko število malih smučarjev, ki izvajajo vse mogoče like na svojih primitivnih smučkah, je res pravo veselje. Prav ljubko je bilo videti nekatere male dečke, ki so takoj s starta odšli v pravem trokoraku, ter že na bližnjih pobočjih prehiteli svoje mlade konkurente.

Pestra je bila zlasti slika na cilju, kjer je v 16 minutah prikrmarilo 29 smučarjev-otrok skozi cilj. Iz teh bomo brez dvoma dobili najboljše naše bodoče smučarje. Potrebno bi bilo, da bi se tudi v mestih posvečala večja pažnja otročjemu smučanju, ki je vsekakor za mladino najzdravjši sport. Vse priznanje gre učitelju Prestorju v Kranjski gori, ki je v prvi vrsti uvedel mesto nezadostne zimske telovadbe smučanja, kar se pa začena širiti polagoma tudi na druge šole na Gorenjskem. Prvikrat smo videli v Kranjski gori tudi deklice v starosti od 8 let naprej na smučeh.

Vojaške tekme so pokazale da so naši vojniki zelo dobro izveščani v smučarski tehniki. Kvalifikacijske tekme, ki so bile razmeroma težke, in v katerih je tekmovalo okrog 70 vojakov, so zaznamovale le malo pik. Razveseljivo je videti, da se naši oficirji in podoficirji niso čutili samo vojaške, ki izvajajo predpisane vaje, temveč si dobili vtis, kakor da si med civilnimi smučarji-sportniki. O dobri izveščanosti naših vojakov je pričala tudi vztrajnostna tekma. Tudi v tej tekmi je bilo opaziti mnogo ambicije med udeleženci in doseženi rezultati so prav zadovoljivi.

Organizacija vseh prireditev je bila brezhibna, vse je potekalo gladko, vse prireditve so se izvedle brez nezdov. Prvič je pri njih sodelovalo vojaštvo skupno s sportniki in to je mnogo pripomoglo k dobremu vspehu. V skupnem delovanju civilnega in vojaškega smučarstva bo smučarstvo v naši državi le napredovalo in bo potem mogoče, da bomo lahko pričakovali z mednarodnih tekmovalnih rezultate, na katere bomo po vsej pravici ponosni.

Prebivalstvo Kranjske gore se v polni meri zaveda pomena, ki ga ima zanj in okoličane zimske sport, in je zato šlo na roko ne samo prirediteljem tekm ampak tudi vojaštvu, s katerim je živelo ves čas v najlepši harmoniji. Vsem udeležencem — zastopane so bile skoro vse garnizije v državi — bo ostalo bivanje med Kranjskogorčani v najprijetnejšem spominu.

ZMAGOVALCI V SKOKU: na levi prvak Zdenko Švigelj, desno drugi Joža Pogačar.

Na poti v Tatro

Slab začetek. — Ukradeni kovčki. — Gostoljubnost in kavalirstvo rumunske vojske. — Bratski sprejem na Slovaškem. — Tekma na 17 km.

Stary Smokovec, 9. februarja.

Težak je bil naš križev pot do Tatru. V Zagrebu so nam, ne da bi nas kdo obvestil, izbacili smuči iz vagona, mi pa smo se brez njih vozili naprej do Siska. Šele tam smo zvedeli o njih usodi in dva od nas sta se vrnila nazaj v Zagreb in oskrbeli transport smuči in druge naše priljage do državne meje.

Druge nesreče naša je začela na vojni med Vinkovci in Subotico, kjer so uzmovili pobasli meni in še enemu mojemu prijatelju kovčke. Morda jih na povratku zopet dobiva, vsaj tolažil nas je s tem policijski komisar v Subotici, ki sva mu potolažila svoje gorje. V Subotici smo čakali par ur na ekspres, si med tem ogledali mesto, potem pa se vozil z ekspresom do Temesvara. Na rumunski obmejni postaji Zombolji nas je pričakoval rumunski kapetan, ki nas je ljubezljivo sprejel, nam oskrbel vse mejne formalnosti in nas nato spremljal do Temesvara. Tam ga je zamenjal mlajši poročnik, ki je govoril dobro nemški in tudi malo srbski ter bil sam smučar. Dobro smo se razumeli in prijetno razgovarjali.

Prišli smo v Satu Mare zadnjo večjo rumunsko postajo. Na kolodvoru nas je dočkal ves oficirski zbor ondote garnizije z vojaško godbo. Bogato so nas pogostili in založili s cigaretami. Polkovnik je napil v kratkem govoru naši vojski in krajin Aleksandru, v našem imenu se mu je zahvalil poročnik Hudales z zdravico rumunski vojski in rumunskemu kralju. Od tod pa do češke meje nas je spremljal polkovnik ki je zopet ljubezljivo sprejel, da nismo imeli na meji nikakih nadležnih formalnosti. Rumunska vojska je ob tej priliki zopet enkrat pokazala svoje tradicionalno kavalirstvo.

Po precej mučni vožnji — vozili smo se z osebnim vlakom, ker nismo imeli druge zveze — smo prispeli v Košice. Čehoslovaki so nas sprejeli, čeprav ne z godbo, vendar tako priščno in domače, kakor more le brat bratu. Namestili so nas v oficirski

sofi, kjer so nam predstavili odbojne prvenostne tekme v domači večerji.

Drugo jutro na vse zgodaj smo se odpravili z avtobusom do Poprade, od tam pa z električno železnico do Smokovca, kjer je bil naš cilj. Na poti sta nas spremljala dva oficirja, v Smokovcu pa nas je pričakovalo večje število oficirjev, podoficirjev in tudi civilnega prebivalstva. Oficirje so namestili v najboljšem hotelu Smokovca, podoficirje pa tudi v prvostopskem gostinskem hotelu v pet minut oddaljeni vasi.

V nedeljo zjutraj je bil zdraviliški pregled Preiskani so nas vse, a ne tako, kakor se navadno dela pri naših tekmah, samo žilo in srce, temveč ves organizem od nog do glave. Tekom dneva smo si nato ogledali teren in tekmovalne proge v kolikor so bile že znane. V ponedeljek ob 10. je bil start za tekmo na 17 km. Zastopane so bile Poljska, Čehoslovaka, Francija, Rumunija in Jugoslavija. Klasificirali so se prvi trije od vsake države, ki so skupaj potem določili placement svoje države. Z nekako ožornostjo smo ogledovali pred startom svoje tekme, ki so bili vsi neprimerno bolje opremljeni od nas. Imeli so pravilne smuči 5 cm široke, 220 do 240 dolge. Naše smuči so bile v primeri z njimi kakor nerodna polena. Da se nas niso usmili Poljaki, ki so mojstri v mazuju, — imajo Norvežani za trenerja — in ne bi namazali strokovnjaka tudi naših smuč, ne vem kako bi izpadlo. Tako smo že pred tekmo mnogo naučili.

Rezultati tekem na 17 km so vam gotovo že znani. Sijajno sta vozila Klavara in Popovič, a tudi naši tekmovalci so prišli na cilj v izvrstni kondiciji. Čeprav nismo odnesli prvih mest, smo z doseženimi rezultatom zadovoljni, saj smo bili sami novinci, ne samo v mednarodnem tekmovalstvu, ampak v smučanju sploh. Druge države so posilale same starejše, rutinirane smučarje, med njimi brzčas nevojak. Vsaj za zmagovalca Nemcega, ki je priboril Čehom prvo mesto, vemo pozitivno, da ni aktiven vojak, ampak je bil samo polkidan na orožne vaje. Brzčas so tako delali tudi Poljaki in Francozi.

Danes pridno treniramo za patrolni tek s streljanjem. Pomozli nam Bog in sreča naša!

Patrolna smučarska tekma v Tatru

V četrtek se je vršila v češki Tatru med Smokovcem in Lomnici mednarodna smučarska tekma vojaških patrolj na razdaljo 30 km. Tekma je bila združena s streljanjem, ki se je klasificiralo skupno z doseženim časom. Tekme so se udeležile Jugoslavija, Francija, Rumunija, Čehoslovaka in Poljska, vsaka s tročlansko patroljo. Snehaznere so bile slabe, teren težaven. Zmagala je čehoslovaska patrolja, ki je dosegla od 40 dosegljivih točk 38,57. Na drugem mestu je bila Francija, na tretjem Poljska, na četrtem Rumunija in na petem Jugoslavija, ki je dosegla 17,26 točk. Jugoslovanska patrolja so tvorili poročnik Gruičić ter podnarednik Klavara in Popovič. Patrolja je dosegla razmeroma ugoden čas 3 : 45 : 30, popolnoma pa je odrekla v streljanju in so je zato plašala na zadnje mesto. Tekmam so prisostvovali tudi ministar za narodno obrambo Stfibny, šef generalnega štaba general Syrový ter več drugih generalov in narodnih poslancev.

V torek so se vršile štafetne smučarske tekme češke vojske na 15 km. Zmagala je štafeta 11. divizije (Košice) v razmeroma lepem času 1 : 50 : 09.

Naši smučarji na Poljskem

Od 19. do 21. t. m. se vrše v znanem zimskošportnem centru, v Zakopanah pod Tatru, ne daleč od Smokovca, velike mednarodne smučarske tekme, obenem tekme za prvenstvo Poljske. Tekmovali bodo gospodje na 18 km in dame na 6 km. Gospodje vrhutega še v skokih na novi, odlični skakalnici, ki je ena najboljših v Evropi. Prireditve stoji pod pokroviteljstvom poljskega ministrskega predsednika Grabskega in večje števila drugih ministrstev.

Tekem se udeležijo tudi štirje smučarji iz Jugoslavije in sicer sami Ljubljanci, ker smučarji v drugih mestih letos niso imeli prilike za smotreno treniranje. Tekmovali bodo gđ. Milki Bloudkova, ter gospodje Joška Janša (Ilirija), dr. Stanko Kmet (Lj. SK.) in Kveder (Skala). Zadnja dva se že nahajata v Smokovcu, kamor sta odšla kot spremljevalca naše vojaške tekmovalne vrste in se bosta od tam napotila direktno v Zakopane. Bloudkova in Janša se odpeljeta v ponedeljek zvečer.

— **Smučarske tekme za prvenstvo Hrvaške,** ki bi se morale vršiti v nedeljo na Pleševici pri Zagrebu, so radi neugodnega vremena odložene za nedoloten čas.

— **Mednarodna tekma Barcelona-Praga** se vrši 16. maja v Barceloni.

— **Pri prvih petih krogih angleških pokalnih tekem** je bilo navzočih 2.112.193 gledalcev, ki so plačali 51 milijonov Din vstopnine.

— **Turneja Uruguaycev v Evropo.** Glasoviti klub Nacional Montevideo, ki je dal zmagovalni uruguayški olimpijski reprezentanci šest igralcev za pariško olimpijado, napravi spomladensko turnejo v Evropo. Najprej igrajo eksozotične gostje v Parizu, dne 5. maja nastopijo proti praški Sparti, drugi dan pa igrajo proti Slaviji.

— **Nov rekord Weissmüllerja.** Weissmüller noče nehati z rekordi. Pretekli teden je v hrbtem plavanju na 100 yrdov postavil nov svetovni rekord v 1 : 03,4, sedaj pa je isto progo preplaval v 1 : 02,4. Listi poročajo, da je bilo kopalniško prekatrsko in zato ni verjetno, da so ti rekordi prinajši.

Današnje vreme.

— **Bohinjska Bistrica** ob 7. zjutraj: vreme oblačno, + 5° C, snega 6 cm, za snežni sport neugodno.

— **Kranjska gora**, ob 7. zjutraj: — 2° C, barometer se dviga, sneg priči, sninec neugoden.

Ljubljana v predpustnem času

Blamiran davčni eksekutor. — Kratko veselje »amerikanskega strica«. — Nabit hotelski vratar. — Opeharjen ženitovanjski kandidat. — Debeli četrtek v znamenju pendreka in dežnikov.

Mm, pisati o predpustnem veselju v Ljubljani je težka, a včasih prijetna stvar. Za kronista je materiala dovolj, zlasti če dobi človek v roke razne uradne jedrnatke in sočne razpore o dnevnih dogodkih, ki se razvijajo mestoma v viharnem in strastnem tempu. Naši Ljubljancje preživljajo masni predpust po starem običaju, eni pri cvičku, drugi na domačih »balihi«, a tretji na elegantnih in neelegantnih redutah in maskeradah. Tako-le v krogu zvestih in doslednih »cvičkarjev« pa vendar človek marsikatero prijetno zve, da se mu celo žolč malo v veselju razmaja. Evo par storij, resničnih dogodivščin iz ljubljanskega življenja.

EKSEKUTOR KOT SLIKARSKI VEŠČAK.

Trije mladi bratje sede pri kosilu. Nenadoma nenapovedan poset. Uradno resno stopi v sobo mož z akti pod pazduho. »Dobro dan in dober tek, gospodje!« »Kaj želite?« »Oprostite, prihajam rubež za davke!« Vsi trije dobri bratje so zastrmeli. Kaj hočemo? Tudi davčni fiksus izrablja predpustni čas, odnosno predpustno konjunkturo, ker prav brihtno in dobro računa, da morajo ljudje imeti denar, če pohajajo veselice in plesje.

Eksekutor se je s službenim obrazom obrnil k enemu izmed njih: »Gospod, zarubiti vas moram za 300 Din. Tak imam ukaz, ker se branite ta znesek plačati. Plačajte raj! Ali imate zlato uro?« Odgovor: »Ne! Če bi jo le imel, kje bi je bila...« Eksekutor: »Kaj vam naj zarubim?« Odgovor: »Kar hočete?« »Dobro! Pa zarubim tole lepo sliko na steno!« — Tretji brat s sarkastičnim nasmehom: »Prav dobro! Le zapišite jo v protokol!«

Davčni eksekutor je resno zapisal v rubežni protokol: slika, velika, predstavlja Bleč. Cena najmanj 1000 Din. Eksekutor je nato s službenim pozdravom dal slovo trem bratom.

Blizaj se je dan prodaje. Pred prodajo je prišel eksekutor, da še enkrat opomni obvezanca na plačilo mirnim potom. Zaman. Eksekutor si je pazljivo ogledoval sliko, mrmrajoč: »Krasna je! Škoda jo je! Plačajte, gospod!« Vedno negativni odgovor... Končno je eksekutor začel sliko odpraviti. Vzemiromen je odskočil; slika je bila slikana na — steno.

»Moj duš! Kaj pa je to? To ni prava slika! Jaz tepec! Gospod, plačajte mi, da me rešite blamaže!...«

Gospod je res plačal.

POLDE Z DOLENJSKEGA.

Mogoče pozna kdo lepega Poldeja z Dolenjskega, ki ga ljubljanski veseli in ženski svet rad nazivlje »strica iz Amerike«, čeprav so mu že davno sprihneli lepi ameriški dolarji ter je moral nekoč že za več mesecev neprostovoljno iti v »samostan«.

Ravno sedaj pred pustom se je zopet pojavil v našem stolnem mestu. Imponiral je ženskem svetu s svojo okroglasto postavjo, lepimi očmi in kodrastimi lasmi. Drugeče po dnevni suhoparni, kontoarski poslom posvečana drobna Gizelica se je oklenila Poldeja in nekega predpustnega dne sta sklenila, da preživita nočne urice v lepem in sladkem objemu. Poldek je zato v nekem hotelu najel sobico ter se prijavil: »Polde S. s soprogo Katico.« Zgodaj zvečer sta odšla v toplo zakurjeno sobico. Tja sta si naročila tudi večerjo z obilno kapljico. Objel ju je poleg Amorja še tudi bog sladkega spanja.

Takole okoli desetih po noči pa je nekdo močno potkal na vrata. Poldek se je zdramil in nervozno vprašal: »Kdo je?« Resen in strog je bil odgovor: »Policijska kontrola! Odprite, prosim!« Mozeg in kosti Poldetove je pretresla mrzla zona, sledil je obupen odgovor: »Počakajte, da se opravim.« Nastopil je daljši odmor. Polde je opravljal briko Gizelico v skrajni razburjenosti v omari. Gizelica v zapeljivem neglizbeju je morala v neprostovoljni zapor. Umnevno, da li je srce toliko kakor bi hotelo eksplodirati. Polde je nato precej pomirjen in hladnokrvno odprl vrata. Detektiv je vstopil z ironičnim vprašanjem: »Ali ste sami, gospod Polde?« »Sam, gospod detektiv? Izvolite pogledati v sobo?«

Detektiv ni mnogo gledal, marveč samo vprašal: »A kje je vaša soproga Katica?« Saj vi ste vendar poročeni z ženo, ki biva še vedno v Ameriki? Kdaj pa je prišla k vam?« Polde je pobledel in okamenel. Detektiv: »Kje je gospa Katica?« Polde: »Vam povem, da je tu nile! Detektiv vrlo odvažno: »Bomo takoj videli!« Direktno je vstopil k omari, jo odprl in... notri je stal lep in živ ženski kip soproge Katicice. Konec — ... Kakšen? Vsak si ga lahko misli!...

ČEDNOSTEN HOTELSKI VRATAR.

Bilo je po neki elegantni maskaradi. V ranih jutranjih urah, ko so ljubljanski zvonovi že vabili k jutranjim pobožnostim. Snežilo je. Za dva ljubljanska, ki sta se zibala ne samo v alkoholu, marveč tudi v amorskem razpoloženju, je bilo neprijetno to vreme in jadrata sta proti bližnjemu hotelu. Vratar jima je odprl na močno trkanje. »Ali imate sobo?« »Imam, a za vaju ne!...« »Kako ne?« »Smo solidni plačniki! Tu imate metuljčke!« »Gospod, ne! Pod to streho se ne bo delal greh!...« »Kaj? Vam nič mar?« In padla je močna pest po vratniku. Bil je pošteno namlaten, toda ljubezni željni parček je moral v snežni metej....

»OPEHARJENI SAMEC.«

Storil o opeharjenih ženitovanjskih kandidatih je mnogo. Take pa ni nikdo doživel v tem predpustu, kakor brihtni Jaka Zaplot. Nj. Zallubil se je v višjo, Adele, ki je prišla tam iz Trsta še pred Božičem v

Ljubljano. Razvilo se je med njima prijateljstvo in končno je bila Silvestrova noč za Jaka usodna. Po vselem pirovanju sta sklenila, da si ustanovita skupno gospodinjstvo in če bo šlo vse po sreči, se končno odpeljeta pred frančiškanskega patra...

Začelo se je gospodinjstvo. Kmalu je Adelica odkrila dobremu Jakobu, da jima je prinesel Silvester — razveseljiv dar. Adelica je gostolela Jakobu: »Drago, krst bo!« Stari samec je poskočil in objel svojo gospodinjico. Adelica pa je zapela pesmico: »Vidiš! Treba se je za to pripraviti! Pojdem v Trst, da si tam vse pripravim za našega malčka! Ali ne?«

Po sladkih objemih in poljubih se je Jakob omeščal in privolil. Treba je bilo, samec je barantani za svotico. Koncem koncev je Jakob, drugače solventen možakar, podpisal ček za 5000 Din na banko. Čez dva dni je Adelica že brzela na glavni kolodvor k tržaškemu brzovlaku. Ob slovesu zadnji poljubi in Adelice obljube, da Jakob takoj piše, kako in kaj je ukrenila...

Toda jolmene!... Stari samec Jaka zastoj Adele čaka! Do danes se ni prejel nikanega sporočila Adelicega...

DEBELI ČETRTEK. PENDREK IN DEŽNIKI.

Od pamtveka proslavlja stolno mesto Ljubljana debeli četrtek z dobro »špehovko« in z rujno kapljico. Po malih gostilnah in brlogih pa se na ta dan domači plesi odnosno veselice ob zvokih harmonikarje. Tudi letos je bilo več harmonikarskih koncertov, tako da si je človek lahko poleg jeze potolažil tudi hrepenenje po glasbi. Harmonikarski koncerti so v predmestjih trajali pozno v noč. Po polnoči pa so se razvijali po Ljubljani divni prizori. Zibale in majale so se postavbe, vendar ni nobena tako omagala, da bi moral priti po njo rešilni voz, kakor se je to nedavno zgodilo nekemu, drugače vztrajnemu uničevalcu alkohola, ki je obležal v snegu pred Akademskim domom ter se je njegov spremljevalec zaman trudil, da bi ga spravil pokoncu. In poklical je rešilni voz. Na letošnji debeli četrtek pa sta dva splošno znana ljubljanska gospoda, služabnika Muzike, bojevala boj proti pendreku brez uja zmage.

Na Dunajski cesti pred zgodovinsko »Figovčovo« gostilno so mirni pasantje v poznih večernih urah opazovali ljut boj. Dve osebi sta z neustrašenostjo vhteli po uniformirani postavi svoja dežnika. Napadeni stražnik pa se je branil s pendrekom, ki je padal po napadalcih na glavo in po plečih. Opazovalci so deloma z ogorčenjem zasledovali ta boj, neka ljubljanska srajca pa je vzklila: »Madonca! Derek! za počit!« Končno je manjši bojevnik z dežnikom napovedal umik ter jo popihal po Dunajski cesti. Mož s pendrekom za njim. Pendrek je begunca vjel in ga odvedel na policijo, kjer se je pričelo uradno poslovanje. Tudi njegov zvesti sobojevnik je bil pripeljan tja. Stražnik je službujočemu uradniku opisal dogodek in naznanil, da je mladi gospod z dežnikom bil od neke natakariče — ne Figovčeve — obtožen zelo nečednega dejanja. Stražnik je hotel natakaričo rešiti iz neprimetne situacije ter je zahteval od gospoda, da se lizgimira. Ta je vzkipel in z dežnikom stražniku napovedal dvoboj. Razvila se je borba, ki je končala pred Figovcem. Ogorčenemu je proti pendreku pomagal njegov zvesti tovariš. Gospoda sta pač zamenjala dežnike s taktirkami...

Čajanka žajne mešanice so najcenejše in najzdravnejše. Zahtevajte jih povsod. Posebno priporočimo št. 2 in 3.

Radio

Radio v Sloveniji

Po dolgem omahovanju smo se tudi v Sloveniji oprijeli z veseljem in vnmno brezičje telefonije. Vsak dan se veča število prejemnih aparatov. Dobri poznavci cenijo, da jih je danes v ljubljanih in mariborski oblasti že blizu 1000, od katerih pa je seveda le neznaten del prijavljen. Druge so si kupili lastniki pod roko, ali pa jih, kar je pač najceneje, sestavili sami. Tudi v Ljubljani imamo teh od lastnikov samih sestavljenih aparatov že najmanj trikrat ali štirikrat toliko, koar je prijavljenih na policiji. Ljubljanske firme, ki prodajajo posamezne dele in drug material za radio-aparate, bi lahko o tem povedale marsikaj zanimivega.

Da ljudje sprejemni radio-aparatov ne prijavljajo, je več vzrokov. Glavni je pač strog predpis glede dopustnosti različnih aparatov, ker mora poštna uprava vsak aparat prej preizkusiti in odobriti, predno izda dovoljenje. Samoumevno se zlasti manj premožni lastniki aparatov boje tudi razmeroma visokih taks, ki so seveda združene z dovoljenjem. Naposled bo malo kriva tudi okolščina, da sme dovoljenja za vse svoje področje izdajati samo poštna direkcija, ki pa ima v dobi redukciji premalo osebja, da bi mogla prošnje sprosti reševati, in morajo prosilci čakati včasih po več tednov na rešitev.

Se bolj se bo radio pri nas razvil, ako dobimo enkrat lastno oddajno postajo, ki bi jo bi moglo poslušati tudi z najmanjšimi in najenostavnejšimi aparati in si ne bo treba več nabavljati dargih močnih aparatov, kar kršne moramo imeti danes. Vsega priznanja in vse hvale je zato vredna iniciativa onih funkcionarjev poštne direkcije, ki se pod vodstvom direktorja ing. Osane ne strahuje ne truda in ne stroškov, da nam ustvari lastno oddajno postajo. Radio-amaterji bi bili zelo hvaležni, ako bi nadaljevali s poskusi, karšen je bil nedavni nedolgi uspeh.

Krasni program godbe

ki jo izvaja znatno pomnožen umetniški orkester pri vseh predstavah velefilma

ROBIN HOOD

R. Wagner: Tannhäuser, Götterdämmerung, Walküre
Verdi: Otello
Weber: Euryanthe

Prodajnice so vrste danes in jutri v nedeljo točno ob 8, 5, 7, 9.

«Elitni Kino Matica»

vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 13. februarja 1926.

— Prometni minister na inspekcijem potovanja. Prometni minister Miletič je od potovanja v četrti zvečer s brzo vlakom v spremstvu svojega pomočnika Popovića na inspekcijo potovanja. Ogledati si hoče proge v Srbiji, Južni Srbiji in Bosni.

— Spremembe v državni službi. Upokojeni so na lastno prošnjo višji davčni upravitelj v Kočevju Peter Vovk, davčni upravitelj v Slovenjgradcu Josip Cepin in prof. realne v Mariboru Maks Pirnat.

— Iz sodne službe. Za namestnika državnega pravdnika v okrožju višjega deželnega sodišča v Ljubljani je imenovan dr. Julij Feibacher.

— Iz naše državljanstva so izstopili Josip Ribič rodom iz Trboča, Matej Baras rodom iz Ljubljane, Josip Lustik iz Zaloga, Franciska Počnik, iz Spodnjih Zred, Barbara Bajuk iz Božakova, Josip Mešek iz Breznice, Ana Drog iz Poličke vasi, Simon Jemencsek iz Petreča, Edvard Vohinc iz Ljubljane, Alois Roškar iz Ročice, Rudolf Ködermann iz Morav, Marija Zomer iz Apače, Franc Glasser iz Oplotnice, Anton Rus iz Struge, Ladislav Vršič iz Mekotnjaka, Viljem Drol iz Sorica, Josip Topolnik iz Mezgovca, Franc Čagran iz Bodislavca, Fran Dobrovnik iz Javornika, Jaroslav Kónig iz Skornjara in Siglinda Studerman iz Vitnja.

— Konferenca o amandmanih. Pod predsedstvom prosvetnega ministra Stjepana Radica se je vršila večera dopoldne v amandmanih, ki jih predloži finančni odbor med proračunsko debato narodni skupščini. Ore v prvi vrsti za to, da bi bili odobreni amandmani za univerze in nove ljudske šole.

— Prihod nemških ekonomov in geografov. Začetkom meseca aprila obišče našo državo skupina 20 profesorjev in učiteljev iz Nemčije, večinoma ekonomov in geografov. Nemški gostje potujejo iz Nemčije v Bosno in Hercegovino, da pregledajo tamnjo geografsko znamenitosti in da se seznanijo z prirodnimi bogastvi naše zemlje.

— Stanovanjska beda v Zagrebu. V Zagrebu se dan za dnem vrste deložacije nametnikov. Na Miramarski cesti je večera zvečer deložirana družina, ki šteje 36 članov. Iz stanovanja je bila družina vržena na cesto z vsem pohištvom vred.

— Jadranska straža je ustanovila podružnico v Ohridu.

— Smrtina kosa. Včeraj zvečer je umrl v Ljubljani nadsprednik državne železnice g. Josko Kregar. Bil je vesten in marljiv uslužbenec, ki so ga vsi spoštovali in ljubili. Pogreb bo v nedeljo ob petih popoldne iz hiše zalosti Bohoričeva ulica 12. Danes je umrla v Ljubljani ga. Franja Kurent, roj. Debelak, soproga blag. sluge g. Jožeta Kurenta. Pokojnica je bila znana kot izredno blaga in plemenita žena. Pogreb bo v nedeljo ob 16. uri iz hiše zalosti. Kranjska hranilnica, k Sv. Križu. Blag jima sponih, zalostim naše iskreno sožalje.

— Strana burja v Beogradu. V Beogradu vlada že več dni strašna burja, ki divja in razsaja po vseh ulicah ter je že napravila precej škode. Pasanje se morajo dostikrat z naporom boriti proti burji da jih ne vrše. Kdor pa si svojega klobuka ne pritrudi na glavo, je siguran, da ga bo lovilo daleč po blatnih ulicah. Odigravajo se tudi komični prizori. Damam je neupletno, ker jim silni vihar dviga krila in plašče. Burja je ponekod potrgala tudi več električnih žic. Beogradska meteorološka postaja napoveduje, da ni izključeno, da prihodnje dni lahko nastane nad Beogradom katastrofalen orkan.

— Bogat plen vlomilcev v Beogradu. Včeraj 12. t. m. ponoči so posestili drzni vlomilci eno največjih trgovin kolonialnega blaga v Beogradu trgovino Brada Vasić v Njegoševi ulici. Odnesli so iz bradine večje svoto denarja in mnogo blaga. Celokupno so vlomilci odnesli za 100.000 Din gotovine in blaga.

— Na moderen način... V sebi Borojevac v Djakovem je seljak Jakob Višna večkrat sosedom pravil, da bo umrl na povsem moderen način. Nekega dne so ga našli utopljenega v vaškem vodnjaku. Res moderen...

— Obsodba vojaškega kapetana v Skoplju. V Skoplju je bil pred prvostančnim vojaškim sodiščem obsojen kapetan II. klase Matija Sokolović radi tatvine 280.000 Din na dve leti zapor.

— Samomor 16letnega vajuca v Beogradu. V Beogradu se je v četrti zvečer zabol 16 letni vajenec Sava Guljan. Porinil si je dvakrat nož v prsa. Samomor je izvršil zato, ker so ga njegovi gospodarji preveč trpinčili. Guljan je bil zaposlen v trgovini bratov Levri.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poklonila Primorka v počastitev spomina pok. brata ob obletnici smrti 1000 Din. Iskrna hvala!

— Darila! Uprava našega lista je prejele za Društvo slepih v Ljubljani Din 150, katere je daroval g. Matija Ham, mesto vena na krsto pokojne ge. Urška Zajc-Lemli. — Sočna hvala.

— Idiot, sloviti roman svetovnoznane ruskega pisatelja Dostojevskega v slovenskem prevodu dr. VI. Borštnika, katerega I. del je pravkar izšel v okvirju »Splošne knjižnice« založba Zvezne knjižarne, Ljubljana, Marijin trg št. 8, se dobi za ceno Din 32 za broširan in Din 40 za vezan izvod.

— Pri železnici in črvenih težkočah telesnem zaprtju, napenjanju, gorečosti, kolcanju, bolečinah v čelu, pomanjkanju slasti povzročita 1—2 kozarca prirodne grenčice »Franc-Josef« temeljito očistitje prebavnega kanala. Izvidi bolne dokazujejo, da vodo »Franc-Josef« jemljejo radi celo v postelji bolni ležijo in jim stoji dobro. Dobiva se po lekarnah in drogerijah.

35—T

PETJE! PLES!

Pevski odsek »GRAFIKA«

priredi

v soboto 13. t. m. v »Kazini«

svoj

predpustni zabavni večer

PETJE! PLES!

iz Ljubljane

— Iz Kriza v gremiju trgovcev. Gremij trgovcev nam sporoča, da je dosedanj načetnik g. Fran Stupica, veletrgovec v Ljubljani, odločil načelniško mesto ter da je prevzel posle načelniške podnačelnika g. Ivan Gregora, veletrgovca v Ljubljani. Iz trgovskih krogov smo k temu dobili sledeče opazke: Trgovski krogi se bodo še spominjali, da je lansko leto po skupščinskih volitvah izrekel gremij trgovcev nezaupnico g. Jelčinu, ker je s vojo agitatorja v Ljubljani preprečil izvolitev g. Mohoriča. Ta nezaupnica ni bila povšeč »Slovincem«, ki je nato ožigosal celo stvar in s posebno prozornim namenom navedel točna imena in naslove onih trgovcev, članov gremija, ki so glasovali za nezaupnico. Stvar pa še sedaj ni rešena, ker so klerikalci vložili pritožbo zopet ta sklep gremija, ki še čaka rešitve. V zvezi s tem je tudi odstop sodnega načelnika g. Stupica in podnačelnika g. Skabrneta. Gotovi ljudje bi radi izšli volitve, ker se nadejajo, da bi potem lahko izločili njim ne ljube osebe. Pa se bodo urazili v vsakem slučaju.

— Iz Kuha s plinom. V ponedeljek, 15. t. m. ob 4. popoldne predava v kuhinji gospodinske šole v Mladiki ga Zemljanova o kuhi s plinom. Med predavanjem se bo kuha predvajala tudi praktično ter se bo trošek plina meril na plinometer, ki so preizkušeni po tukajšnjem merilnem uradu, da se brezdvomno dokaže rentabilneta plinske kuhe. Opozorjamo na to predavanje vse gospodinjice, ki se žele priučiti načina, po katerem je kuha na plinu najcenejša. — Mestna plinarica.

— Iz Kolizejske oder priredi jutri v nedeljo pustno veselico z raznovrstnim programom v salonu pri »Levu«. Gospodarska cesa. Dostojne maske dobrodošle.

— Iz Udruženje jugosl. narodnih železničarjev, opozarja svoje člane in javnost, da prirede nedeljsko veselico v Narodnem domu železničarji, pristavi II. in III. internacionalne, ne pa narodni železničarji. Toliko v odgovor na številna vprašanja.

— Podjeten beogradske tihotapec prijet. Na beogradske carinarnice je bil prijet znan in prosluli tihotapec Futo Tomaš, ki je tihotapil tobak in kokain v Beogradu. Izročili so ga carinskemu sodišču.

— Iz Stiskalnico za plama (Kopirpresse) odda trgovec brezplačno naprednemu društvu. Naslov v našem uradniku.

— Iz Naša smrt. Snodi je v operi nenadoma preminul železniški nadsprednik Jos. Kregar, stanujoč v Bohoričevi ulici št. 12. Zadel ga je srčna kap v trenutku ko je hotel sedeti na garažski sedež. Gledališki uslužbenec so Kregarja takoj prenesli v nadzorniško sobo. Navzoči zdravnik dr. Avramović ni Kregarju mogel nuditi nobene pomoči, ker je bil že mrtev. Truplo naglo preminulega so prepeljali na njegovo stanovanje. Pokojni je bil star 55 let.

— Iz Ljudska visoka šola javlja, da se nadaljuje predavanja o slovenski literaturi prihodnjo nedeljo, 21. t. m. Predaval bo g. Fran Albrecht, urednik »Ljubljanskega Zvonca«, o temi: »Literatura in politika«. Predavanje se vrši za naprej v dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu.

— Iz Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krako in Trnovo ima svoj občni zbor dne 27. t. m. ob 8. zvečer pri g. Sokliču, Pred konjušnico. Dnevni red običajen. Vabi člane in prijatelje k številni udeležbi.

— Iz Stalni biografski razstava pri Ljubljanskem veleposlunu bo otvorila se tokom meseca marca t. l.

— Iz Maske! Slikam maske v soboto, nedeljo in torek do 10. zvečer. V teh dneh

imajo maske znaten popust! — Veličan Bester, ateleje »Melios«, Ljubljana. Aleks. 5. 196-n

— Iz Zlatnik so se zopet našli v Zlatnograd terpenovnem milu. Zadnje dni so našle celine: ga Matilda Kusler Zagreb, Vilemina Kopač, Ziri in Marija Ogrin, Verd. Posebno srečo pa je imel šofer pivovarne Union v Ljubljani g. Franc Hudovernik, ki je našel zaporedoma kar dva zlatnika.

— Iz Vsem dobrotnikom, ki so za revno družino darovali in ji prišli v skrajni sili na pomoč, najlepša hvala. — M. P.

— Najnovše bluze, otroške in damske obleke priporoča Kristof-Bučar, Stari trg. 2/1

Orzen napad sredi Ljubljane

Snoči okoli 7. je bil v Franciškanski ulici — torej v centru mesta — izvršen drizen napad na ravnatelja Trboveljske premokopne družbe gosp. Adolfa Hubra.

Ravnatelj Huber je prišel iz kavarne »Emona« in je krenil po Franciškanski ulici proti »Unionu«. Ko je prišel gosp. Huber do Učiteljske tiskarne, je nenadoma priskočil k njemu mlad možki, ga zagrabil od zadaj za vrat, mu vrغل preko oči kos blaga. Nato ga je potegnil v vežo Učiteljske tiskarne, kjer ga je potrdil na tla. Vse to se je zgodilo v par hipih.

V tem trenutku je stopil v vežo prodajalec drož g. Medved. Čim ga je napadalec opazil, je izpuštil ravnatelja tace pobegnil preko dvorišča Učiteljske tiskarne, kjer je preskočil zid, ki meji na Agnolov vrt ter nato preko tega vrta pobegnil na Dunajsko cesto, kjer se je izgubil vsaka sled za njim.

Ravnatelj Huberja je našel Medved v nezvesti, nakar je pozval na pomoč v bližnji službojočega stražnika. — G. Huber se je kmalu osvobodil in je nato odšel na svoje stanovanje.

Ker je bil napadalec in kaj je nameraval, še ni ugotovljeno. Verjetno je, da je hotel ravnatelja oropati, ni pa izključeno, da je bil napad drugega značaja. Za to bi zlasti govorili napadi, ki so izšli na ravnatelja Huberja v zadnjem času v nekaterih listih. Ako je res tako, bo tak zahrbtnost način boja pač soglasno obsodila vsa javnost, pa naj je politično in socijalno orijentirana tako ali tako.

Iz Celja.

— Iz Pisanina sela občinskega sveta, katero je sklical župan za soboto, dne 13. t. m. se je prelozila na prošnjo NRS in NSS na nedolocen čas. Gospodje od NRS so namreč odpotovali v Beograd na obisk k čiči bali. Iz tega se vidi, kako nujna je bila seja, ki jo je župan januarja hotel igrati k velikemu županu g. lokarnar Posavec s tovariši.

— Iz Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek 15. t. m. se vrši nadaljevanje predavanja o Ziki. Pričetek ob 20. uri.

— Iz »Orluna« v Guberju se ustanovi da nes v nedeljo 14. t. m. ob 15. uri popoldne v gostilni Permozer v Guberju.

— Iz Nesreča. 10 letni deček Kokota se je na Spodnji Hudičji vozil z vozičkom pri opekarni. Pri tem je padel tako nesrečno da si je zlomil nogo. Spravili so ga v bolnico.

— Iz poslovnega sveta. Trgovino s papirjem v Prešernovi ulici dozdajna last Fr. Rascha, ki se nahaja v konkurzu, je definitivno prevzela tvrdka Flora Lager v Nekermamu. Trgovina se te dni otvori.

— Iz Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna »Pri Križu« na Cankarjevi cesti.

Danes in jutri — nedeljo

„Ladja v nevarnosti“

Iz lepa filmska drama g. Grete Reinwald, Jenny Jungs, Harry Hardin in H. S. Schleid. Krasi posnetki iz vojnega po morju. — Vihar na morju. — Brodolomci. — Spletke in ljubav. — Zanimiva vsebina.

Pride

„Pariški konjar“

Predstave pop ob 3, pol 5, 6, pol 8 in 9. uri, v nedeljo tudi ob pol 11. dop.

Kino Ideal

Tržne cene v Ljubljani

Kg govejega mesa Din 15 do 19, jezika, jeter, ledje, možganov 18 do 19, vavpov 9 do 10, pljuč 6 do 8, leja 7.50 do 12, telatine 17 do 20, jeter 25 do 30, pljuč 20, prasičjega mesa 20 do 25, pljuč 10 jeter 15 do 20, ledje 22.50 do 25, glave 7.50 do 10, parkljev 5 do 7.50, slanina 19 do 20, masti 26 do 27.50, šunke 35, prekajenega mesa 29 do 32, prekajenih parkljev 10 do 12, prekajene glave 12.50, jezika 35, kostrunovega mesa 14 do 15, kozličevine 18 do 20, konjskega mesa 6 do 8. — Kg krakovskih in debrecinskih klobas 40, hrenovk, safalad, posebnih 35, tlačen 30, svežih kranjskih 30 do 40, prekajenih 32 do 35, suhih 67, suhe slanin 30.

Kokoš 25 do 35, petelin 30 do 40, domač zajec 10 do 20. — Kg krapa 26 do 32.50, linja in ščuke 25 do 30, kline 12.50 do 15, mrene 17.50 do 20, pečenke 8 do 12.50.

Liter mлека 2 do 3, kg surovega masla 40, čajnega 50 do 55, masla 45, bohinjakega sira 36, sirska 9 do 10, par jaje 2.50 do 3.

Kg belega kruha 6, črnega in rženega 5, kg jabol 4 do 8, ena oranža 1.50 do 2, limona — 75, rožičev 10, fig 10 do 16, dateljnov 25, orahov 12, luščenih orahov 35, suhih češpalj 10 do 12, suhih brusik 16.

Kg kave 40 do 76, pražene kave 56 do 100, kristalnega sladkorja 13.50, slakorja v kockah 15.50, kladine prinesi 20, riža 10 do 12, liter namiznega olja 20, jedilnega 18, vinskega kisa 4.50, navadnega 2.50, petrov leja 7, kg soli 4.50, cellega popra 32, metlega 54, paprike 10 do 56, testenin 9 do 12, pralana kusa 3.75, čaja 75

Kg moke št. 0 — 5.75, 1 — 5.25, 3 — 4.50, 5 — 3.75, 6 — 3, kaše 6 do 7, jesprenja 6 do 8, jesprenja 10 do 13, otrobov 2 do 2.50, koruzne moke 3.50 do 4, koruznega zdroba 4 do 4.50, pšenicega zdroba 6.50, ajdove moke 8 do 9, ržene moke 5. — q pšenice 350 do 360, rži 260 do 290, ječmena 240 do 260, ovs 245 do 260, prosa 275 do 300, koruze 215 do 225, ajde 300 do 325, fižola 350 do 360, graha 400 do 500, leče 600.

100 kg premoaga 40 do 46, m trdih drv 160 do 180, mehkih 100. — q sladkega sena 70 do 80, pol sladkega 60, kislega 50, slame 50.

Kg endivije 18 do 20, motovilca 15 do 25, radiča 15 do 20, zelja do 2.50, rdečega zelja 4 do 6, kislega 2.50 do 3, ohrovt 2 do 2.50, karfiol 8 do 10, kolerab — 75 do 1, špinata 15 do 16, paradižnikov 16, graha v stroju (laskega) 25, češule 2 do 3, česna 15, krompirja 1.25 do 1.50, repe — 50 do 1, kisle repe 2 do 2.50, korenja — 75 do 4, peteršilja 12, zelenjave za juho 8, artičoka 3.

Mestno tržno nadzorstvo.

Tekma ljubljanskih izložb

Številne razstave, sedmi, njih aranžma v celoti kot v detajlu, nadalje oprema blaga, reklama itd. zahtevata vedno večje sodelovanje umetnikov v moderni produkciji, kakor tudi trgovini. Umetnik da produktom ono, česar jim ne more dati stroj, to je lepoto forme, estetično zunanost ter način ponudbe in reklame. Pravila oprema, umetniški aranžma opazarja na blago, povdarja njegove vrline, vabi kupca, da si blago ogleda ter ga čisto premosti, da kupi tudi ono, česar nujno ne potrebuje.

Važnost naša ponudbe in reklame s pomočjo izložbenega okna so spoznali že tudi številni ljubljanski trgovci. Na apel akademskega športnega kluba »Primorje« se je odzvalo 23 trgovin, ki so uredile izložbe na okna po zahtevah razpisu in prijave udeležbo pri konkurenci. Že ta udeležba znači uspeh in napredek. Vodilni motiv za aranžma je bil isti kot za reduto Primorja: črnobelo.

Naloga je za prvo konkurenco to vrste pretežka ter so aranžma umetniško žirijo je deloma zadovoljili. Glavne pogoške, katere vsebujejo izložbe, je pomanjkanje originalnosti, prenatrpanost z razstavljenimi predmeti, mešanje motivov, zrobljenost ter deloma nepravilno pojmovanje opreme. Izložba je vizitnica trgovca, ki izraža brnjo njegove trgovine, ter reklamni prostor za gotovo vrsto blaga. Nikar pa ni plastičen katalog vseh predmetov, ki jih trgovec prodaja. Večina ljubljanskih izložb je iz tega vzroka primernih le za bazarje. Nekoliko boljše v tem oziru so aranžma tekmujočih firm, ali še vedno so izložbe, prenapolnjene. Važna za vsako umetniško kompozicijo je enotnost motiva. Isto velja tudi za aranžma izložbe; pa naj si bo to motiv barve, motiv linije, motiv ploskve ali prostora, motiv sijatelj, motiv sporta, ulice, salona, motiv niterijera itd. Enoten je motiv barve, ter je bil predpisan in že ta enotnost je v veliki meri pripomogla do gotovega uspeha, nadalje tudi motiv linije, le da se preveč ponavlja. Skoro v vseh izložbah prevladuje vertikalna. Deloma enoten je tudi motiv enotnosti razstavljenih predmetov. Uporaba zgolj dekorativnih elementov, kot vaz, cvetke, stolec itd., ki nimajo z brnjo same nikake zveze ter ne spadajo tudi v motiv aranžmaja, je konvencionalna.

Iz navedenih razlogov se žirija ni mogla odločiti za priznanje prvih nagrad ter predlaga z večino glasov posebno priznanje sledečim tekmujočim tvrdkam:

— v konfekcijski stroki: Drago Schwab; za čevlje in druge predmete: Peko; za modne trgovine: Sinkovec in Magdič; za cvetlice: Hvala.

Upati je, da ne bo ostala ta prva konkurenca edina. Prireditve te vrste bodo gojile smisel za moderno reklamno umetnost med občinstvom, trgovskimi, kakor tudi metniškimi krogi. Prof. arch. R. Kregar.

Film

Janningsova avtobiografija

Emil Jannings se je v zadnjem letu povzpel do enega prvih kinoigralcev sveta. Posebno ga cenijo v Zedinjenih državah. Nedavno je napisal za neki newyorški list svojo avtobiografijo, ki slove:

»Rodil sem se v Newyorku. Tam nisem ostal dolgo. Po štirinajstih mesecih sem odpotoval z roditelji v Švico. Tu sem ostal deset let. Kasneje so se moji roditelji preselili v malo nemško mesto, kjer sem obiskoval šole. Po dokončanem 16. letu sem se naselil učenja in si izbral praktičen poklic. Pred sabo sem imel tri možne poti: da postanem gozdar, mornar ali igralec. Zmagala je modra barva mornarjev. Odsel sem k mornarici. Tu sem doživel prvo razočaranje. Mesto da odplojem z ladjo na visoko morje, sem moral čistiti pod in služiti oficirju. Radi tega sem kmalu prekinil mornarsko kariero. Ko je naša ladja pristala v Londonu, sem zapustil krov in pobegnil brez cilja v labirint londonskih ulic.

V Londonu sem se poizkusil kot igralec. Nato sem deset let prikril po Nemčiji in Avstriji. Nastopal sem v cirkuzih in pri manjših družbah v vseh vlogah.

Leta 1912 me je »odkril« Reinhardt. Nastopil sem prvič v Berlinu. Dve leti nato začelja moja filmska karjera. Seznanil sem se z zeničajnim režiserjem Lubitschem. Od tedaj sem postal navdušen pristaj filmske umetnosti. Prvi uspeh sem dosegel z Lubitschevim filmom »Madame Dubarry«. Sedaj sodelujem pri novem filmu »Poslednji človek«, ki ga režira F. W. Murnaus.

Tralica za Lio de Putti

Ta lepa, temperamentalna in toliko oboževana filmska igralka ima tudi svoje slabe strani. Tako na primer absolutno ne zna gospodariti. Na milijone — in to zlate! — zasluži vsako leto, a vedno tja premla de narja. Pa si ne dela skrbi: za lepo in slovito divo morajo biti odprte vse blagajne. In so nekaj časa tudi res bile. A njej ni prišlo na misel, da bi bilo treba vrniti. Kupovala je avtomobile in vile, pa seveda toaletto za toaletto, na unipke pa pozabila. A ti ne na njo in njene dolgovce; začeli so kritiki na povratiti.

Lia si ni delala belih las; preko noči je izginila iz Berlina, zapustila za sobo nad en milijon mark dolga in lepo število raz-

očaranih častilcev. Te je v zasmeh še pozvala, naj ji v dejanju pokažejo svojo, tolikrat ji prišezeno ljubezen in naj plačajo njene dolgovce. Tolika pa ta ljubezen je ni bila, dolgov ni plačal nihče in sodnija je zarubila Lijo luksuzni avtomobil in druge stvari, kar jih je pustila v Berlinu. Ker pa je bilo tega še premalo, je dvignilo državno pravdnitvo proti lahkomišelnim divi obožbo radi poverjenja in goljufije in lodalo za begunko — tiralico. Ta poziva vse oblasti sveta, da aretirajo Lijo, kjerkoli jo dobe.

Tiralica pa se ne glasi samo na ime Lia de Putti, ampak pristavlja tudi igralkino pravo, prozaično ime, kakor je zapisano v krstnih matrikah in drugih uradnih listinah: Amalia Janke. In to razkritje je vzbudivo večjo senzacijo in večje razočaranje kakor zaporno povleje samo.

Rojstna leta nekih filmskih veličin

Marsikatero gospodično, ki zaljubljeno zasleduje filmskega krasotca po ljubljanskih kinih, bo zanimalo, kdaj se je narodil ta in oni filmski gralec. Isto zanima tudi gospode, ki se jim dopadejo filmske dive.

Konrad Veidt se je rodil 22. februarja 1893., Roman Navarro 6. februarja 1899., Pearl White 4. marca 1899., Konstance Talmadge 19. aprila 1900., Erna Morena 24. aprila 1890., Norma Talmadge 2. maja 1897., Douglas Fairbanks 23. maja 1883., Albert Basermann 7. junija 1867., Paul Wegener 11. januarja 1894., Rod la Rocque 29. novembra 1898., Gunnar Tolnaes pa 17. decembra 1881.

Večina filmskih zvezd, zlasti onih nežnega spola, pa seveda skrbno čuva skrivnost svojega rojstnega leta. V splošnem pa so vse dive precej starejše, kakor se običajno misli, in je večina onih, ki razvnamajo srca komaj doraslih dečkov in začuda tudi deklice, že okrog 30 let ali pa še črez.

Gunnar Tolnaes v Pragi. Sloviti norveški filmski zvezdnik, eden najlepših kinoigralcev, si je priušil s filmom že lepo premoženje. Zato si lahko sedaj dovoljuje zabavo, da prireja po Evropi turnee, na katerih propagira ideje, da se mora film postaviti še bolj v službo prave kulture in vršiti v prvi vrsti vzgojno in izobraževalno nalogo. V soboto in nedeljo se je mudil tudi v Pragi, kjer so ga sprejeli z naravnost savenjskimi častmi. Na tisoče in tisoče ljudi ga je čakalo na koldvoru klub blatu, dežju in mrazu; ogromno večino množice so tvorile ženske vseh slojev in vseh starosti. Ko je stopil iz kolodvorja, so mu prirele eksaltirane ovacije, ki so se nadaljevale na vse njegove poti. Samoumevno so napolnile ženske tudi zadnji kotiček dvorane, kjer je njihov oboževanec v nedeljo govoril. Obsipale so ga z neprestanimi ovacijami, po predavanju pa so jurisale govorniki oder in lepega Gunnarja objemale s takim svetim navdušenjem, da ga je morala rešiti njihovih objemov policija.

Gunnar Tolnaes in Jugoslavija. Gunnar Tolnaes, ki se je mudil v zadnjih dneh na Dunaju in v Pragi, se je pogajal baje tudi za nastop v Beogradu in Zagrebu. A tam nimajo še dovolj umevanja — vsaj tako se izraža njegov impresario — za tako odlikovanje in niso hoteli prevzeti garancije za ogromno vzoto, ki jo Gunnar zahteva kot honorar za svoj nastop. Na Ljubljano pa baje sploh

Gospodarstvo

Sejmi za kožuhovino v Ljubljani

Kakor je pri nas staro lovstvo, tako staro je tudi najbrže kožuharstvo in barantanje s kožuhovino, ki se je s časom spremenilo v trgovino. Kože so počenkom kupovali domačini, kasneje pa so prihajali tudi tuji po našo kožuhovino, ki je radi precej ostrega podnebnja dokaj lepša, kakor kožuhovina divjadi iz ravnin in nižav. Zadnja leta so največ kožuhovine kupovali Italijani in Tirolci.

Z izboljšanjem in organiziranjem lovstva se je zboljšal tudi trg s kožuhovino. Da se lovstvo kolikor mogoče gospodarsko izkoristi, so lovci v Sloveniji ustanovili »Lovsko združbo«, ki prodaja in razpečava mrtno in živo divjad in nabavlja potrebno za izboljšanje pasme. Lovska združba je pravzaprav tudi prodajal kožuhovine in skuša isto kolikor mogoče direktno spraviti na svetovni trg.

V prejšnjih letih so meseca januarja, na ponedeljek pred sv. Nežjo, prodajali lovci in prekipci različno kožuhovino po ljubljanskih ulicah in gostilnah. To so kupili po večini zopet razni prekipci. Lansko leto pa je »Lovska združba« stopila v zveze z ljubljanskim veleposrednikom, ki ima gotovo velik interes na tem, da organizira trgovino in dobi dobro zunanje zveze. Ravateljstvo veleposrednika si je ogledalo prodajo kožuhovine na svetovnem kožuharskem tržišču v Leipzigu in po tem vzorcu tudi v Ljubljani organiziralo prodajo kožuhovine.

Obvestilo je v postev prihajajoče zunanje trgovce, kakor tudi lovce. Ker je v interesu trgovcev, posebno onih iz inozemstva, da kolikor mogoče kožuhovino in po možnosti sortirano robo, je veleposredniška uprava zbrala precejšnjo količino kožuhovine in jih pustila sortirati po strokovnjakih v skupine in povzeti v sveže.

Kožuhovinarski sejmi, ki je bil letos 26. in 27. januarja v prostorih ljubljanske veleposredniške, je obiskalo 42 trgovcev, precej domačih in tudi nekaj inozemskih. Nekaj kožuhovine so kupili pod roko dopoldne, največ pa 26. popoldne in 27. licitacijskim potom. Cene dosežene pri dražbi, so bile dokaj ugodnejše, kot one v prosti prodaji.

Najprej so licitirali lisice kože, večinoma iz Slovenije, nekaj iz Bosne, Slavonije in Dalmacije. Cene so se gibale od 215 do 305 dinarjev. Odvisno je bilo, jeli so bile gorske ali poljske proveniencije. Lisicjih kožuhovine je bilo prodanih 25 svežev po 25 komadov; 16 67%, 11a 23% in 11b 10%.

Nato so prodajali kune belice; prodanih je bilo na isti način kakor lisice kože, okrog 180 komadov, in sicer je bila povprečna cena za prvovrstne kune belice 672 Din. Kun zlatice so prodali nekaj nad 100 komadov. Srednje cene prvovrstnih kožuhovine 804 Din. Dihurjev so največ prodali dopoldne, na licitaciji prav malo; povprečna cena za prvovrstno blago je bila 185 Din. Jazbecjev je bilo tudi malo in še to slaba kvaliteta; povprečna cena 61 Din. Zajčjih kožuhovine je bilo malo; polhov so prinesli dosti, a po večini slabo sušeno blago. Svrne kože so plačevali po 31 Din, kože gamsov po 35 Din. Kože volkov so bile prvovrstne, notirale so od 299 do 315 Din. Vider je bilo prodanih 9, povprečno po 510 Din, domače mačke 20 dinarjev, divje mačke 85 Din; veeverice zelo slabe, letno blago, 41 Din; krti, lepo blago 3 Din.

Če primerjamo dnevne cene v Ljubljani s cenami v Leipzigu in vpostevamo tudi izvožno carino, vidimo, da so bile cene, dosežene v Ljubljani, prav ugodne.

Pri razdelitvi kožuhovine je lovec, ki se bavi s kožuhovino, lahko dosti naučil in videl kakšne razlike je med eno in drugo kožo, koliko je odvisno od tega, kako je koža konservirana. Kože, počasi sušene, ki so bile voljne in mehke, so dosegle dokaj višjo ceno, kakor hitro sušene, ki postanejo trde. Videlo pa se je tudi, da so kože lisic iz goratih krajev dokaj lepše, kakor one iz ravnin. Kot nekaj posebnega sta bili dve koži, in sicer ena kuna zlatica in ena belica, last Janeza Rabiča iz Mojstrane; prodani sta bili za izjemno ceno 950 Din za komad.

Navedene splošne cene bodo gotovo merodajne tudi za prihodnji kožuhovinarski sejem, ki se vrši v začetku marca.

Nemški finančni minister boče štediti

Prvi proračunski ekspozit nemškega finančnega ministra dr. Reinholda je sprejela javnost z velikim zadovoljstvom. Izjavil je, da je nemškemu narodnemu gospodarstvu nujno potrebna pomoč, zakaj število brezposelnih je naraslo od 1. julija 1925 do 1. februarja 1926 od 195.000 na 2.000.000. Vsteti pa niso deloma zaposleni in tisti, ki dobivajo od države le delno podporo.

Obupen položaj nemškega gospodarstva je razviden tudi iz tega, da je bil dosežen v januarju rekord konkurzov. Konkurs je napovedalo 2092 podjetij.

Dne 1. aprila bo kljub tej obupni situaciji znižan prometni davek. Znižana bosta tudi davek na borzni promet in imovinski davek. Finančni minister je izjavil, da se bo v Nemčiji odsele sistematično štedilo in da hoče država priznati tudi davkoplačevalcem.

Kljub tem obljubam pa kažejo postavke v novem nemškem proračunu, da država davkoplačevalcev ne misli pardonirati. Dohodninski davki znašajo v novem proračunu 2.100.000.000 mark, dočim so znašali v proračunu za l. 1925 samo 1.344.000.000 mark. Carine so poskočile od 460 na 580 milijonov, davek na tobak od 360 na 655 milijonov, davek na sladkor od 231 na 265 milijonov, davek na pivo od 126 na 275 milijonov. Celokupni davki so se zvišali od 5.200.000.000 na 6.900.000. Ta davčni vijak je sicer delo bivšega finančnega ministra von Schiebena, ki je bil znan pod imenom »kasir«, toda finančni in gospodarski položaj Nemčije je danes tak, da na resno in izdatno znižanje davkov ni misliti.

—g Pokret naših industrijalcev. 16. t. m. se bo vršila prva letosnja glavna skupščina Centralne industrijskih korporacij. Na dnevnem redu te skupščine bodo zelo važni gospodarski problemi. Sploh se je nabralo toliko nujnega gradiva, da čaka Centralna industrijskih korporacij ogromno delo. Prvi tajnik Djurčin bo poročal na zborovanju o kreditnem problemu v zvezi s plačevanjem velikega zunajega posojila za potrebe naše industrije. Poleg tega bo govoril o položaju na mednarodnem denarnem trgu posebno v onih državah, ki lahko pridejo v poštev kot posredovalci pri plasiranju angleškega kapitala v posredne važnejše panoge naše industrije. Drugi tajnik dr. Gregorič bo referiral o carinsko-davčnih problemih v zvezi z novo carinsko tarifo in novim zakonom o neposrednih davkih, ki pride kmalu pred narodno skupščino. Tajnik Milčević bo referiral o aktualnih prometnih problemih, še odelka za posredovanje Bleškovića pa o delu svojega oddelka.

—g Zaključni računi poštne hranilnice. Glavno knjigovodstvo Poštne hranilnice je zaključilo bilanco centralne in vseh podružničnih. Zaključni računi so pokazali velik napredek te važne ustanove. Število čekovnih računov je zelo naraslo in sicer povsod. Največ klientov je bilo v področju beograjske direkcije, dasi celokupno število lastnikov čekovnih računov v Srbiji še ni doseglo števila na Hrvaškem, v Sloveniji, Bosni in Hercegovini. Tudi vrednost vlog po čekovnih računih je znatno narasla. Paralelno z razvojem prometa se je zvišal tudi čist dobiček in država bo imela letos od Poštne hranilnice lepe dohodke. Bilanca Poštne hranilnice bo v kratkem objavljena.

—g Pravilnik za hranilnice Poštne hranilnice Poštni minister je podpisal pravilnik za hranilnice knjižnice Poštne hranilnice in sicer na temelju zakona, ki ga je sprejela narodna skupščina. To je zadnja zakonska formalnost, ki ji bila potrebna, da se lahko začne vlagati denar v Pošto hranilnico na hranilnice knjižnice. Pošta hranilnica bo izdajala te knjižnice tekom marca.

—g Podružnica Obrtne banke v Sarajevu. Po poročilih iz Beograda je ministarstvo trgovine in industrije pristalo na to, da se ustanovi v Sarajevu podružnica Obrtne banke. Država bo vplačala 700.000 Din, obrtniki pa 1.000.000.

Darujte za sokolski Tabor!

Anatol Kamenski:

Leda

(Iz zbirke »Moj harem«.)

Igral je orkester Neapolitancev v temno-modrih atlasnih kostimih, begali so lakajji, pokali zamaski, in Kedrov, ki je sedel za dolgo mizo sredi znane umetniške družbe, se je zdelo, da je njegov inženjerski suknič — nekaj navadnega, samo dekoracija, in da je on strašno talentiran in napreden človek. Večerja je šla na njegov račun, neopazeno, med pogovorom so si izposodili od njega popovedost rubljev, dirigentu Neapolitancev so poslali večkrat sampanja in vse to je bilo veselo, neprisljano. In zanimivo je bilo gledati, kako je stopil dirigent v pavzi na kraj odra, kako se je smehljaj, mahal z rokami, vzela čaša, se obrnil k mizi in nazdravil veseli družbi.

Osem mesecev je gradil Kedrov v Sibiriji novo železnico. Živel je v samotni, časopisov ni čital in po povratku v Petrograd je z veseljem obnovil stike s stariji znanci in prijatelji. Vsi so bili zbrani: znameniti pisatelj Arinčev, nepriznani filozof Dančič, vedno veseli agronom Brusnicin, po domače Bruks, oboževalec Dostojevskega psihijater Gamba z dolgo razčesano brado, sentimentalni študent Volodja Šubinski. Bilj so tudi igralci, mladi advokati in filjtonisti, z njim pa njihove žene in prijateljice, efektno oblečene in lepe, kakor bi jih vzel iz škatlice. Navduše-

ne deklamacije igralcev, riskirani dovtipi feljtonistov, odlomki napeto-sentimentalne in strastne muzike, neprestano zborjenje vode v akvariju, najbolj pa to, da so ga nazivali vsi »naš mecen«, je šlo Kedrovu v glavo bolj kakor vino. Vrhutega je bil pa še malo zaljubljen v mlado damo, ki je sedela kot nalašč nasproti, v ženo filozofa Dančiča, s katero se je seznanil pred tremi urami. Njene velike, svetle oči so bile nenavadno lepe, vrat bel in prožen. Nazivali so jo namesto Helena Leda. In to se je zdelo Kedrovu tisti večer nekam posebno originalno in fino. »Leda«, je ponavil sam pri sebi, »kako Leda je to ime — Leda.«

»Vaše oči so plave,« je vzkliknil smeje čez mizo. »Bog mi je priča, da so čisto plave.«

»No, in kaj zato? Ali so vam všeč?« — je vprašala tudi ona smeje. »Ali pa vas to moti?«

»Seveda me moti,« — je odgovoril Kedrov veselo.

Posebno zgovoren je bil odvetniški koncipient Albert, ki je ves čas škilil na sosedno mizo, kjer so sedeli štirje bradatci moške v uniformah višjih uradnikov.

»Življenje more biti lepo samo tedaj,« je govoril Albert, »če ni učiteljev, ne učencev, ali bolje rečeno, če so samo učenci in če se uči vsak sam pri sebi, pri svoji pameti in svojem telesu. Ako bi takozvani pedagogi povsem izginili, bi svet v par letih zrastel in razcvetel. Ostali bi samo nesmrtni študenti.«

»Neumnost,« je kričal na drugem koncu mize mladi feljtonist Rusanov. »Na svetu so genijalni, talentirani, blazni, požrtvovalni in hrabri ljudje, kakršne hočeš samo poštenih ni. Neumnost, in takoj ti povem, zakaj. Poštenih ljudi ni zato, ker ni iskrenih. Poštenost namreč ni nič drugega, nego iskrenost.«

»Nu, bratce, ti si že zopet začel,« recimo, med aforizme,« — se je zasmehoval Bruks. »Sicer pa že prav. A Kristus?«

»Ali si kdaj pogledal Kristusa v dno?«

»Bog me varuj, kaj pa govoriš?« je dejal Bruks na videz ogorčeno. »Religija je, recimo, iskrenost zato, ker sretni k odnemu izvoru, k Bogu. Bog je vendar, recimo, samo eden.«

»Baš narobe,« — je upogajal Ru-

Moda

Pomladansko blago

Največjo vlogo v pomladanski sezoni bo igralo takozvano ombré-blogo. Preko širine blaga se preliva le ena barva v vseh svojih nijansah, torej: najsvetlejša, svetla, temnejša, najtemnejša. Komplet ali obleka, izgotovljena iz takega blaga diskretno zasenčenih barv, doseže svoj čisto poseben efekt.

Priljubljeno mehko kasha-blogo, ki ostane še naprej v modi, ima le različna nova imena kakor: kasharips, kashadrap, džersa-kasha. Kvaliteta ostane pravzaprav ista, drugačna je le struktura.

Nova rjava barva se zove »muskat.« Kot navadno spomladi, bo tudi letos moderna zelena barva, zlasti mandeljni in lečasto-zelena. Med živobojnimi toaletami bo pomirjevalno učinkoval črni komplet, kateromu se obeta velika priljubljenost.

Prav tanek rips-charmeline z živobarvno borduro se pripravila v množicah za pomladansko obleko. Tudi črpe de Chine in mousseline je pisan preko širine in sicer tako, da je vzorec od spodaj navzgor vedno redkejši in svetlejši.

Pariške vesti o pomladni sezoni

Se krajša krila in visoki ovratniki.

Z nastopajočim toplejšim vremenom že razpošiljajo velike pariške modne liše pozivnice na pregled novih modelov za pomlad in poletje.

Sodeč po prvih obiskih v teh modnih hišah že dolgo ni bilo tolike izbire, raznoličnosti in mnogobarnosti, kakor toplot. Opazajo se znatne razlike in izpremembe v linijah. Nakiti na robu se še niso izgubili, postajajo pa redki.

Mnoge obleke kažejo spredaj prilične odprtine, medtem ko polagajo važnost na elegantno linijo od zadaj. Krila so še krajša, pasovi višji, dasi ne obstoja jasno pravilo, ki bi pasu odmerilo določeno mesto.

Ovratniki so znatno višji in se semintja dotikajo celo brade. Izbera barv je skoraj neomejena. Najpopularnejše barve postanejo zelena in rumena bar-

va. Neka znana modna hiša je vrgla na trg novo modno barvo, mešanico v divni belozeleni nijansi, ki jo trdka imenuje »le vert d'eau«. Pri rumenih barvah dominirajo variacije od popolnoma oranžne pa do povsem blede barve.

Za večerne obleke se zdi, da postane rdeča v raznih nijansah favorit.

Vezanine ostanejo v veliki modi. Zlasti vezanine z istočnimi in mozačnimi načrti. Uporabljajo se pri dnevnih in večernih modelih.

Na večerni obleki trdke Lucille pritrj naslov »Reve de richesse«, sanje bogastva. Obleka je izdelana iz črne in rdečega žoržeta s širokimi rokavi od laktov dalje. Krilo je posejano z diamanti, kar povzroča čaroben srebrnast sijaj.

Srebro in zlato se uporabljajo pri večernih oblekah še bolj kot prej. Posebno učinkujeta, kadar sta kombinirana n. pr. z zelenimi ali rdečimi velurji.

Linije plesne toalete

Enostavnost je zopet deviza, ki se uveljavlja bolj in bolj tudi pri plesnih in drugih večernih toaletah. Vsaka modna sprememba je ekstravagantna; začne se predaleč v novem pravcu, a se sčasoma zopet umiri. Tako je ravni, že skoro monoton liniji sledila zvončasta, ki se je odražal na krilih. Pojavili so se izrodki, ki so spominjali že na rokoko, a kmalu je nastopilo iztizenje in danes ni več pretiranosti. Prevladuje zopet simpatija do bolj mirnih in enostavnih linij, dasi so krila še vedno široka in malo zvončasta. Priljublene so na krilu plisirane partije in pogosto tudi plisirani vstavki. Sploh se uporabljajo pliseji v vseh mogočih variantah. Čipke in vezene vztrajajo na svojem prestolu.

Pač pa nagibajo krila k drugemu ekstremu. Poskušali so lani vsaj za plesne toalete uvesti daljša krila, a ni šlo. Zdaj so vedno krajša in krajša in komaj se pokrivajo kolena. Noga stopa v ospredje v veselje radovednim očem in fabrikantom nogavic in čevljev. Kratka krila so nujno v zvezi s čim bolj rafiniranimi nogavicami in čevljički.

Gornji del obleke je lahko garniran s čipkami in vezinami, še bolj priljubljen pa je priprost in gladek. Tesno se opriemlje života. Izrezki so špičasti, vendar pa na hrbtu ne več tako globoki. Zdi se tudi, da so se izjalovili poskuski, uvesti za plesne toalete dolge rokave. Zmagale so gole roke in celo gola ramena, ki dajejo plesalki in njeni obleki nekaj značaj »velike, svečane toalete«.

Modni paberki

Gospodje nosijo v gumbnici fraka zopet cvetlice, največkrat orhideje ali nagelj.

Večerne obleke kažejo vedno izrazitejšo tendenco k priprostosti. Priljubljena je črna mehka svila, ki se bo gotovo ohranila tudi v bodoči sezoni.

Nogavica igra v današnji kratkokrili modni samoumevno veliko vlogo. Tkanina je čim tanjša in največkrat v nežni svetli barvi. Prevladuje še vedno barva človeške kože. Nogavico krasi čisto diskretna vezanina.

Zelo priljubljeni so žepni robci iz peštre svile, batikani ali slikani na rokko. Ornamentiko tvorijo stilizirane cvetlice in ptice, a tudi človeške podobe. Robci harmonirajo z obleko, ali pa ji tvorijo hoten kontrast.

Čevlji so ozki in dolgi, spredaj pa zaokroženi, pete visoke, lahko upognjene. Plesni čevlji so kolikor mogoče izrezani, tako da se komaj še drže na nogi.

Moderni plesi

Plesna sezona gre h koncu, plesni modni direktorji pa si že belijo glave, kaj bi servirali za bodočo zimo. Kakor pa vse kaže, je njihova zlata doba že minula. Ljudje so se naveličali neprestanih novotarij, nimajo ne časa, ne denarja, mnogi tudi ne potrebne duševne in telesne prostnosti, da bi se vsako sezono naučili serijo novih plesov. Zato se že letos opaja, da so plesalci s posebno vnmemo vedno zopet posegali po starih plesih, čeprav so jih hoteli v jeseni plesni diktatorji proglasiti za moderne. Valček je vedno močnejše zastopal v plesnih redih in z njim vred šimfoks in vanstep, ki tudi najbolj zelektrizirajo obiskovalce plesnih zabav.

Od modernih plesov so se priljubili in uveljavili blues, boston in tango, ki se bržčas ohranijo tudi v bodoči sezoni. Pridruži se jim najnovejši ples čarlston (charleston), ki pa se v glavnem opira na sedanje plesje. Po svetu ka že letos precej plešejo in tudi v Ljubljani ga goje v nekaterih privatnih krožkih. Je pa precej kompliciran in je zato malo verjetno, da bi prodir v maso.

Stil modernih plesov je priprost in umerjen. Plesalca se držita kolikor mogoče neprisljano. Nepotrebnih afektnih kretanj je vedno manj. Koraki so v splošnem krajši, plesi pa zato nič lažji. Začetnik se pač hitro priučiti raznih plesov, da pa doseže eleganco in harmonijo kretanj, mu je treba temeljitega vežbanja.

Po svetu okrog so v minuli sezoni zelo mnogo plesali paso doble, pri katerem je razmeroma najlažje ohraniti eleganco in estetičnost kretanj. Ohranil se bo gotovo tudi v bodoči sezoni. Isto je s foksom, ki ga plešejo po nekod za spremembo že z bolj drsajočimi koraki. Varirajo ga obrati in kratki stranski koraki v četrtinskem koraku, vsi pa umerjeni. Razmeroma najtežji med modernimi plesi je boston, čeprav izgleda prvi hip lahak. Prokloujejo mu, da se bo ohranil v sedanji obliki, ampak da bo še bolj kompliciran z valčkovimi obrati. Tango je bil že letos lažji in bolj priprost, kakor prejšnja leta. Plesalci sami so izločili težke komplicirane figure s tem, da jih pač niso plesali. Florida, ki so jo uvedli z velikim tantanom, je propadla in bo prihodnje leto gotovo docela izginila, kakor je izginil njen predhodnik žava.

stihl Kedrov skozi strastno muziko Neapolitancev, kako je Leda spregovorila z Volodjo Šubinskim.

»Zelo lepo je, Volodja, da nič ne pijete, da se parfumirate z najfinjšimi parfumi, da nosite lepo narejeno obleko in da imate nežen dekliski podbradek. Najbrž je tudi vaše telo belo in nežno, kakor deklisko. Samo to mi ne ugaja, da ste tako molčeči in nerodni. V mladosti se človek ne sme ničesar sramovati. Kar hitro izvolite napraviti nesramne oči. No? Pogledite me naravnost. No, vidite, zdaj je dobro in morda celo preveč. Kapiton,« je nadaljevala in se obrnila k možu. — »Čuj, Kapiton, Dančič, reci Volodji, da mu dovoliš dvoriti mi, kolikor hoče.«

Dančič je pa sedel kakor gluhi. Gledal je v kozarec rdečega vina, za nikogar se ni zmenil, le sam je govoril s seboj:

»Vse je razumljivo, življenje je razumljivo, neskončnost je razumljiva, priroda je razumljiva, samo človek je zagoveten. Gospodje beletristi, zgodovinarji in psihijatri bi si morali zapomniti, da od Kristusovega rojstva pa do nočnejšega večera niso prav nič prispevali k razumevanju takozvani psihologije človeka...«

»Nehajte, Volodja,« je zvrgolela ta čas Leda. »Nekar ne mislite, da mi morate dvoriti. Ne smete pozabiti, da se je rodil nov tip ženske — Don Juana, in pred vami je zastopnica tega tipa. Pogledite na primer našega mecen. Ves večer me gleda z zaljubljenimi očmi in

Velika tekma mask na 56. maskaradi Ljubljanskega Sokola.

Tekma »A«, katere se udeležijo vse maske, se odloči s splošnim glasovanjem. V ta namen dobi vsaka maska o priliki vstopa pri kontroli svojo številko, ki jo je nositi vidno. Glasovnice po 1 Din — za to tekmo bodo izdajali vsi paviljoni. Na glasovnico vpiše glasovalec samo številko maske, ki mu najbolj ugaia, ter odda izpolnjene glasovnice v poljubnem paviljonu. Glasovanje se zaključuje ob 23.30. Štetje glasovnic opravi vodstvo prireditelje. Prve tri maske prejmejo priznanje in šopke.

Tekma »B« pa se udeležijo lahko samo maske, ki odgovarjajo naslovu maskarade »Bajna Indija«. Te maske se prijavijo za tekmo že pri kontroli ob vstopu, kjer dobe številke in plačajo 5 Din za kritje stroškov tekme. Pregled in ocena teh mask po tričlanski umetniški juriji se vrši ob 23. V ta namen se zberejo vse maske tekme »B« v dvorcu maharadže (telovadnice) in promeniirajo pred komisijo. Ob 23.30 se zaključuje ocena. Izid se razglasi ob 24. v telovadnici in se istočasno izroče tudi diplome in šopke prvim trem maskam v vsaki tekmi.

Po dosedanjih prijavah sodeč bo udeležba rekordna, vendar tega tekma toliko bolj zanimiva.

Posrednikom je maskarade naznanjamo, da bodo vsi paviljoni zadostno preskrbljeni z brezalkoholno pijačo, s malinovcem, limonado ter raznimi drugimi sadnimi sokli, tako, da ni bojazni, da bi zmanjkalo, kar se je žal — oziroma hvala bogu lansko leto dogodilo.

Par diskretnih nasvetov

Rumenkasti zobje se baje neškodljivo in se zanesljivo obelijo, ako pride neš kozarcu vode dve žlici vodikovega superoksida in drgneš zobe s krtačo ter jih splakneš s čisto vodo.

Nadležne temne sence okrog oči odstraniš, ako fino zmešaš trojbarvni puder, roza, lila in bel, ter ga s koščkom vate naložiš previdno krog oči, zlasti spodaj, kjer se začneja očesna duplita. Z obrvi in trepalnic pa puder dobro zbrisi.

Ako je treba podčrtati slabotno rdečico lic z dobrim ruže-pudrom, pritisi nato na napudrano lice dlan, v katero si nekolikokrat dahnila. In barva lic bo učinkovita naravno, ne pa nemotivirano, kar bi sicer le kvarilo.

je absurdno, da bi mogel poročiti mlad in bogat trgovec žensko, ki je mnogo starejša od njega. Slavna hipnotizirka je namreč 30 let starejša kot njen mož, ki je zdaj zadovoljen, da se je furije odrižal. Ameriški sodniki so zelo pametni, samo vprašanje je, če bi bile ženske s takimi razsodbami zadovoljne. Če bi igrala starost žene tako važno vlogo, bi bilo treba mnogo zakonov revidirati.

da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

traja kakor štiri pari drugih? Kupite eden par, pa boste varovali. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene.

Karnevalski prazniki v Nizzi

Praznovanje princa Karnevala ni povsod udomačeno po Evropi. Pač pa ga s posebnimi častmi proslavljajo v romanskih deželah, zlasti v Italiji, v Španiji in predvsem v Južni Franciji. Morda največje, najrazkošnejše in najpredzrenejše so te proslave v Nizzi, kjer se februarja meseca nabere najelegantnejši svet iz cele Evrope in Amerike. Karnevalski plesi, redute in veselice v Nizzi so merodavne za vse ostale kraje sveta, zlasti za ameriška letovišča. Pa tudi na drugih ameriških mestih. V New Yorku na pr. so v zadnjem črnu začeli v pustnem času posnemati francoske in druge romanske karnevalske običaje in prireajo kapriciozne obhode najrazličnejših mask, vozov, konfetne bitke na ulicah od zgodnjega popoldneva do pozne noči.

V nastopnem priobčujem program letošnjih karnevalskih vesel in Nizzi, iz katerega lahko posnamejo naše citateljce, kako veselo in bučno preživljajo veseli pustni čas domačini in bogati gosti v Nizzi.

Za četrtek 4. februarja je bil napovedan prihod njegovega veličanstva Karnevala XLVIII.

V nedeljo 7. februarja se je vršil obhod vozov in konjenikov. Nato je sledila prva bitka s konfetami, dneva in nočna veselica, zvečer bajna iluminacija.

V nedeljo 14. februarja je na programu karnevalski korzo s konfetno bitko. Zvečer se vrši v mestni kazini reduta »zlatih bodic«.

V ponedeljek sledi ljudski ples na trgu Masena, zvečer iluminacija.

Na pustni torki se vrši karnevalski korzo s konfetno bitko, zvečer zaprasketajo nad mestom umetni ognji. Na velikem trgu zažgo princa Karnevala, nato bakljada po mestu.

V četrtek sledi druga cvetlična bitka.

V četrtek, 11. marca se vrši končno tretja cvetlična bitka, zvečer v mestni kazini pa »bela reduta«.

Torej: dosti programov tudi za najbolj razvajene veseljake....

Nekaj za debeluhe

Prof. Bonchard je pisal že koncem 19. stol., da je debelost bolezen požeruhov in lenuhov. Vendar pa to ne velja za vse slučaje. V praksi vidimo, da se rede tudi ljudje, ki malo jedo in mnogo hodijo. Debeluhi so različni. Treba je razločevati veliko, srednjo in malo debelost ne oziraje se na nepravno jedelost, ki obstoja samo v velikem trehju. Leven ima prav, ko trdi, da debelost ni bolezen, nego znak bolezni, ki ga je treba primerno lečiti, da organizem nepotrebno maščobo popolnoma absorbira. Maščoba je posledica patološkega procesa, lahko pa se pojavi tudi vsled nezadostne notranje sekrecije ali nervoznosti. Leven je prepričan, da je neke v živčevju asimilacijsko regulativno središče, ki lahko povzroči debelost, če ne more pravilno funkcionirati. Po mnenju drugih strokovnjakov, da se

pojavl debelost tudi tedaj, če je živčevje stalno razdraženo. Pri debelosti namreč ne gre za količino jestvin, ki jih dotični poje, temveč za količino asimiliranih, osobito pa tistih jestvin, ki ostanejo v organizmu kot rezerva. Saj so splošno znani slučaji, da suhi ljudje mnogo jedo, pa so vendar vedno suhi, dočim se lahko debeluh še tako posti, pa mu nič ne pomaga.

Debeluhom priporočajo zdravniki globoko dihanje. Pri dihanju pomagajo pljuča razkrajati in absorbirati maščobo. Zato naj debeluh vsake pol ure 13 do 20 krat globoko vdihne in sicer na ta način, da pihna na gorečo svečo tako, da svoji plamen vodoravno nakar zopet globoko vdihne. Toda s to metodo se razkroji samo maščoba, ki je prišla v organizem s svojo hrano, dočim ostane rezervna maščoba nedotaknjena. Brez stroge dijetne je učinek te metode minimalen.

Se bolj komplicirano je vprašanje gibanja. Pomen gibanja in teledavbe so doslej mnogi pritravali. Znano je, da debeluh hitreje sušja, če si privoščijo daljše počitke v postelji, kakor pa če mnogo hodi in telovadi. Posteljno lečenje je priznava za zelo debele ljudi kot najbolj učinkovito. V nekaterih slučajih so slušali debeluhi na ta način v osmih mesecih za 27 kg. Avtor odličnih razprav o debelosti in navdušen apostol fizične kulture Heckel opozarja na to metodo ki je po njegovem mnenju najboljša.

Kako je študiral Caruso

Mnogi pevci bi radi izvedeli, kako je študiral Caruso svoje partije. Zato se obračajo na Carusovo vodo, da jim pojasni in opiše Carusovo metodo učenja. In gospa Carusova res odgovarja. Priporoča, da ni nikoli spoznala, kako je pravzaprav Caruso študiral vloge. S študijem je začel običajno čisto nepričakovano. Najprej je 10 minut čistil grlo s solno vodo ali z drugimi, od zdravnikov predpisanimi zdravili. Nato se je podal v kopel. Služabnik je h kopeli pristavil nizki pult s partituro, tako da je Caruso lahko čital partituro med kopanjem. V sosedni sobi je istočasno njegov spremljevalec igral klavirni izvelec partiture. Caruso je k temu spremljevanju semtertja zapel polglasno kako partijo. Po kopeli je v hitri pregledal jutranje liste, nakar je začelo pravo vježbanje. Če ni imel večerne predstave, se je omejil na kratke glasovne vježbe. Če pa je pel v veliki partiji, je predelal cel partituro temeljito noto za noto, brez ozira na to, ali je opero pel enkrat ali pa desetkrat. Caruso je študiral tudi partije ostalih pevcev. Glasovni obseg, barvitost, kakor dinamična plastika so Caruso omogočali, da je z enako lahkotjo pel partije ostalih pevcev, kakor svojo lastno.

* Velika železniška nesreča na Grškem. Na progi Atene - Larisa se je dogodila težka železniška nesreča. Vlak je pri ostrem ovinku skočil s tira. V salonskem vozu se je vozil tudi generalni direktor grških železnic, ki je bil hudo ranjen. Tudi več drugih potnikov je dobilo nevarne poškodbe.

* Vlom v vilo ministra dr. Beneša. Policijska korespondenca v Pragi javlja, da so 10. t. m. neznani vlomilci ponoči vili v vilo zunanjega ministra dr. Beneša v Bubeneči pri Pragi ter odnesli različno blago, tako 7 metrov italijanskega brokata, 20 antikvarnih knjig in nekatere dragocene stvari. Tatovi so nato skrili svoj plen ob bušjehradski železniški progi v grmu. Ukradene stvari so pozneje našli.

* Nesreča v tunelu. V tunelu Oberhof na Thürinskem so popravilni delavci železniške proge. Vsled napačnega signala je privozil v tunel nepripravljen vlak in zavozil v kolono delavcev, ki je popravljala progo. Vlak je do smrti povozil šest delavcev, ranjenec pa je še več.

* Radiotelegraf. Tudi tega že imamo. Odočilo so se zani brezdnični telegrafisti v Angliji, ki so dobro organizirani in menijo, da so preslabo plačani. Ker pa so radiopodjetja drugih nazorov, je prišlo do stavke, ki se je udeležilo okrog 3000 telegrafistov. Kakor javlja njihova organizacija, je radi stavke brez brezžične brzojavne službe tudi 900 angleških ladij.

* Velike poplave v Angliji. Iz Londona poročajo, da je prišlo v zadnjih dneh vsled neprestanega deževja do velikanskih poplav po cel Angliji. Skoro pol Anglije je pod vodo. Škoda je nepregledna. V Londonu dežuje že 20 dni. Največjo škodo je poplava prizadela mestu Northampton. Ko je ljudstvo prisostvovalo službi božji, je voda narastla katastrofalno, da ljudje niso več mogli domov in so se morali odpeljati v čolnih.

* Dijamanti celega sveta romajo v Ameriko. Londonski sindikat dijamantnih trgovcev, ki nadzira dijamatno trgovino celega sveta, je ugotovil, da nakupujejo Združene države skoro 80% svetovne dijamantne produkcije. Dijamantni trgovci Združenih držav imajo svoje agente po celim svetu. Posebne ekspoziture nadzirajo direktno produkcijo dijamantov v velikih dijamantnih najdiščah, posebno v najdiščih Južne Afrike in v Indiji. Povpraševanje po dijamantnih draguljih je v Združenih državah ogromno.

Slovanski drobiž

V Pragi izhaja cela vrsta ruskih listov, ki jih izdajajo ruski emigranti. Najstarejši med njimi je bogato ilustrirani listno-publicistični dvomesečni »Studenčeskij goda«, ki ga izdaja ruska emigrantska akademska omladina. Drugi organ literarne omladine priske kolonije je list »Svoim putem« (Po svojih potih). Bibliografskega značaja je list »Slavjanskaja kniga«, ki registrira novitete književne na slovanskem trgu.

Originalni pastirski koncert so imeli meseca januarja v Moskvi. Vršil se je takrat kongres pastirjev, ki so jih sklicali boljševiki iz vse Rusije. Njim na čast je vlada priredila umetniški koncert, na katerem so sodelovali odlični moskovski umetniki. Kljub temu pa koncert primitivnih pastirjev ni mogel razvneti in zato so izrazili željo, da bi smeli sami zasvirati. Na oder je prišla skupina silovlasih pastirjev s piščalkami in rogovi. Žela je buren aplavz, ki je navdušil tudi druge pastirske skupine, da so nastopile. In tako je imela starodavna Moskva koncert, kakršnega njena kronika bržčas še ne beleži.

Na Češkem imajo sedem vrst kovanega denarja: po 5 Kč, 1 Kč ter po 50, 20, 10, 5 in 2 vinarja. Največ je v prometu kovanih kron in sicer 95 milijonov komadov. Za njimi pri deo dvajsetice z 80 milijoni in desetice s 60 milijoni. Skupna nominalna vrednost kovanega denarja naša 230 milijonov Kč ves denar je bil izgotovljen v državni kovnici denarja v Kremnici, kjer je bilo izgotovljeno njih tudi nad 100.000 komadov zlatih dukatov, od teh pa ogromna večina na privaten račun.

Znani sovjetski diplomat Krasin je v Parizu obolev. Zdravniki sicer zagotavljajo, da bo ozdravel, vendar pa še celo vrsto mesecev ne bo mogel delati.

Železniški promet na Češkem se trajno narasča. V preteklem letu se je ozile češke železnice za 12 milijonov več potnikov kakor v letu 1924.

V Ukrajini in Belji Rusiji divjajo po vesteh iz Moskve snežni viharji. Železniški promet je zelo oviran ponekod ustavljen. Iz mest so odšli vojaški oddelki, da pomagajo oprostiti zametene vlake.

Glavno mesto Sibirijske Novonikolajevsk je sovjetska vlada prekrstila v Novosibirsk, da tako odstrani spomin na carske čase.

Češkoslovaška republika je zamenjala svojega poslanika pri turški vladi. Novi poslanik Miloš Kober je izročil 19. januarja v Angori predsedniku turške republike Kemal paši svoje poverilnice. Rezidiral bo do nadaljnjega, kakor vsi drugi poslaniki, v Carigradu.

Ruska poslanica v Oslo ga Aleksandra Kolontaj je napovedala svoj izstop iz diplomatske službe. Vzrok je prav ženski. Sovjetska vlada je namreč gospe Kolontaj, ki je edini ženski oficijelni diplomat, želela plačo na eno tretjino z originalno utemeljitvijo, da je preveč trošila za svoje toalete. To se je Kolontajevi zdelo tako za malo, da se je odpovedala diplomatski karijeri in se hoče sedaj posvetiti pisateljevanju.

prekrasnega Ledinega telesa. Leda si je pa položila na kolena grozd. Trgala je jagodo za jagodo in govorila s počim glasom:

»Dobri, dolgočasni Dančič vam je predaval o veličini misli, o nje osvoboditvi iz okovov logike in znanja. Pri tem je siromak zaspal. Mož je popolnoma pozabil, da sta na svetu dva prekrasna človeka in dve prekrasni svobodi. Človek — misel in človek — telo. In kakor se je spasila misel, ko so jo gnali skozi verige prepovedi in ograj, tako so spasila tisočletja tudi telo. Pomnite, Kedrov, da bo samo možski kriv, da bo ljubezni na zemlji za vedno konec, da se izrodi v navadno poulično radovednost in preneha biti velika tajna in veliki kult. Nu, mecen, zdaj morate domov. Pa dobro zaloputnite vrata.«

Leda je skočila z mize, leno se je pretegnila in Kedrov jo je zopet videl vso, od glave do nog, divno in nedostopno, kakor sen.

Nikar ne odidite, ostanite še nekaj časa,« je dejal v nepopisni zadregi in strahu, da zavlada po njenem odhodu v njegovem življenju večna tema.

»Dolgačas mi je,« je dejala Leda in ga prijazno pogledala. — »Ali vam sploh more biti prijetno, če ostanem zavoljo vas, ne pa zavoljo sebe?«

Odgovora ni čakala. Obrnila se je in odšla.

To in ono

Če se star panj vname

V selu Vrela v prišlinskem okraju je izvršil samomor 50letni seljak Vilko Linipeli. Motiv: nesrečna ljubezen.

Kalkanja Linipeli je imel sicer že nad pet križev, vendar je bilo njegovo srce še mlado. Imel je sicer dva sinova in dve neporočeni hčerki, toda ni rodbinskih okolnosti, niti leta ga niso motila, da se ne bi smrti zaljubil v svojo sorodnico Todoru Mimenlako, ki je bila v ostalem že priletna ženska in je štela okoli 60 let. Imela je tudi šest otrok. Sprva je Vilko zahajal kot sorodnik na obiske. Ker je bila vdova revna, ji je napravil razne usluge. Kasneje je njuno razmerje postajalo še intimnejše in nekega lepega dne je Vilko svoj sorodnici priznal da je tako zaljubljen v njo, da brez nje ne more živeti.

Vdova je bila presenečena, nato pa je skušala podjetnega sordnika odvrniti od njegove misli, češ da je njun zakon vsed sorodstva nemogoč. Sploh pa da je prestara in ima šestoro dece.

Toda vsi ti argumenti pri trdovratnem ženin niso zalegli ničesar. Nasprotno! Vilko je vztrajal na tem, da se mora vdova ž njim poročiti, drugače da se ustrelji. Vdova ni polagala velike važnosti na govoricu Linipela in svetovala mu je celo, da naj se njene hiše izogiba, ker so zlobne sosede o njej že čveleke nedostojne stvari.

To je bilo zaljubljenemu kandidatu zakona preveč. Užaljen je odšel. Več dni ga ni bilo k vdovi. Končno je prišel s puško na rami. Ker Todoru ni našel doma, je odšel na samotni kraj in si pognal kroglo v glavo.

Zakonske peripetije

Najprej dva procesa radi ločitve, nato združitev milijarderskih zakoncev.

Veliko pozornost je vzbudil v New Yorku milijarderski par Stillman, ki je obojestransko potrosil več stotisoč dolarjev, da doseže pred sodiščem razpoko. Ko sta zakonca dosegla svoj cilj in postala svobodna, so ju prijeli muhe in sta se zopet združila. Sedaj se nahajata na visokem morju na potu v Evropo, kjer hočeta preživeti svoje druge medene tedne.

Zakonca Stillman sta živila dolgo vrsto let v najstarejšem zakonu. Imela sta dva otroka. Pri porodu tretjega otroka je začel Stillman sumiti v zvestobo žene, ki jo je dolžil, da ga je na turističnem izletu v polarne kraje varala z mladim Kanadijcem. Sklenil je, da se loči od nje. V to svrhu je forsiral množični proces pred newyorskimi

sodišči, ki je trajal polna štiri leta. Proces je požrl ogromne svote denarja. Končno je Stillman izgubil proces, ker je njegovi soprog uspelo dokazati pred sodniki, da se je Kanadijec vedel med potjo popolnoma korektno in da ni prišlo med njima do nikakih intimnih odnosov.

Sedaj je bila žena, ki je zahtevala od sodišča, da izreče ločitev zakona, ker je dognala, da jo je mož tekotom procesa varal z različnimi damami in tudi z mlado balerino »Music-halla«. Proces je trajal tri leta. Požrl je zopet ogromne svote, ki so jih pobasali odvetniki. Po končanem procesu sta zakonca uvidela, da se pravzaprav ljubita in sta se pobotala.

Pri odhodu v Evropo, predno sta stopila pomirjena zakonca na luksuzni parnik »Olimpic«, je gospod Stillman izjavil reporterju »New York Herald«, da z ženo nikoli več ne bosta delala pomot in da se hočeta odslej ljubiti do groba. »Zame je gospa Stillman najboljša žena na svetu.«

Si morete predstavljati lepšo snov za film?

Hipnotiziran ženin

V New Yorku je vložil trgovec Hendichson tožbo za ločitev zakona. Utemeljil jo je zelo originalno. Trdil je namreč, da se je oženil, ne da bi vedel za to. Bajne ga je nevesta hipnotizirala in pod vplivom hipnoze je storil vse, kar mu je velela.

Ta slučaj je zbudil v ameriški javnosti splošno senzacijo. Za hipnotizirane žene so se začeli zanimati osobito sodniki. Priče, ki jih je navedel Hendichson, so potrdile, da je bila njegova žena Ida, rojena Wester, pred poroko hipnotizirka, da je nastopala na javnih produkcijah in bila več let na glasu kot čarodajka. Zbrala je okrog sebe krožek spiritistov, s katerimi je ugajala neverjetne reči. Druge priče so potrdile, da je zapeljala celo vrsto moških, dajši je bila zelo grda. Kljub njeni antipatični znanosti so jo hoteli mnogi poročiti. Pred dvema letoma je hipnotizirala nekega milijonarja in ga pripravila tako daleč, da se hotel z njo poročiti. Poroko so preprečili njegovi roditelji, ki so sina najprej držali deli časa v domačem zaporu, potem so ga poslali pod nadzorstvom detektivov na potovanje okrog sveta.

Sodišče je poklicalo izvedence, ki se pa v nazorih niso strinjali. Nekateri so trdili, da je tako velik vpliv hipnoze izključen, drugi so pa izjavili, da je zakon pod vplivom hipnoze mogoč. Nasledel je sodišče izreklo razsodbo, da se zakon razveljavi in sicer zato, ker

»Kapiton! Volodjo vzamem s seboj, ti pa lahko delaš, kar hočeš.«

»Kako glnjiv prizor!« — se je oglašil eden izmed izralcev. »Oospoda, poglejte: Leda in labod!«

Igralci so sprejeli to šalo s spontanim odobravanjem, mladi advokati so mahali z rokami in nadaljevali svoje govore, ženske so se smejale in Kedrov kar ni mogel verjeti, da se vesela družba zdaj zdaj razide. Dančič je stal ob strani in trdil venomer:

»Nočem, nočem, ni treba življenja, ni treba obločnic, ni treba snega. Ničesar nočem videti. Dajte mi temno sobo, temno sobo mi dajte... Pojdite z menoj — je dejal naenkrat, ki je opazil Kedrova. — Vi mi najbolj ugajate, ker znate pazljivo poslušati in molčati. To je dobro.«

In Kedrov je odšel z Dančičem, v nadi, da ostane v družbi Lede in njene ga moža do jutra. Molče sta šla čez dvorišče in po stopnicah v drugo nadstropje. Dančič je odprl vrata. V predstobi je gorela luč, in Kedrov je opazil svetlozelen Ledin plašč ter Volodjo suknjo in čepico. Oba sta bila že pred njima.

»Kar sram me je. Pričastiti ob štiri jutraj!«

Iz predsobe so bila vrata v jedilnico, kjer so se videle na mizi steklenice in visoka vaza, polna jabolk in grozdja, skozi druga vrata se je pa prišlo na hodnik, v katerega ozadja so se svetila

priprta steklena vrata. Tam sta sedela Leda in Volodja.

V kabinetu je bilo temno in Kedrov je stopil nekam kar na slepo srečo.

»Sedite za mizo!« — mu je prigovarjal Dančič iz teme: »luči ni treba. Čemu bi prižigala luč? Kadar vam postane dolgčas in se vam zazdi, da je petrolej vreden več kakor pogovor z menoj, najdete v jedilnici petrolej in lahko prižgete luč. Samo v druge sobe ne hodite, ker bi motili Ledo, ki se naslaja nad življenjem. Tudi ona je prepričana, da življenje nikakor ni tiktivna vrednota. Leda vidi vso radost v tem, da ji je dala usoda lepo tole. Ves dan vam lahko stoji pred ogledalom in občuduje svoje telo. Stanovanje je spreminila v cvetličnjak, kjer cveto rože in ona...«

»Kje je Leda, kje je zdaj Leda?« — je mislil Kedrov. »Zakaj ne pride sem? Kaj naj storim, da jo spravim v to sobo? In čemu se z Volodjo tako smejete?«

Dančič je zopet začel modrovati brez konca in kraja. Kedrov je pa mislil ves čas na Ledo. Razmišljal je o tem, kaj je moglo usvariti zvezo med tem filozofom in lepo, strastno Ledo...

IV.

Kedrov si je pokrkl s rokami obraz in stal nepremično na istem kraju. Kar go se odprla steklena vrata. Volodja Subinski in Leda sta šla po hodnika.

si domišljia, da je to strašno originalno. Pa je zastarelo, zelo zastarelo...

Leda se je smejala in vlekla Volodjo za ušesa. Kedrov ni bil ljubosumen. Ledine besede so ga celo zabavale. In z veseljem je razmišljal o tem, da nakupi takoj drugi dan knjig in slik ter uredi svoje stanovanje po umetniškem okusu. In potem bodo zahajali vsi ti novi, res svobodni ljudje k njemu kakor v svoj dom.

»Prinesite še vina!« — je zaklical mimoidočemu natakariju.

Še dobrih deset minut so pili šampanjca, likerje in črno kavo, potem je Kedrov poravnal račun in vsa družba je zapustila zakajeno dvorano. Rusanov je mahal na stopnicah z rokami in kričal:

»Rusija je dežela stoletnega, kvalificiranega robstva, robstva, ki je postalo že kult. V Rusiji je vse prežeto s samoderžavom. Čujte, doktor,« — je nadaljeval in se ozrl, da poišče z očmi zdravnikovo brado, »kaj mislite, če bi dajali zdravemu organizmu sistematično injekcije robstva, čez koliko let bi bil definitivno zastrupljen? Na primer, čez petsto, čez tisoč let?«

III.

Ko so stopili v gruča na cesto, se je naslonila Leda v ozkem svetlo-zelenem plašču in mehkem kožuhovinastem klobučku na ramo Volodje Subinskega in zaklicala možu:

ZLATOROG

terpentinovo milo

Kakovost tega neprekosljivega mila se da odtehtati samo z zlatom!

Da se vpelje Zlatorog terpentinovo milo, ta idealna sestava najfinjšega mila z najboljšim terpentinom v najširše sloje prebivalstva, se veroša od 1. avgusta 1925 v vsaki tisoči komad tega mila zlatnik po 10 frankov, ki se šele pri uporabi prikaže srečnemu najditelju.

Mnogo zlatnikov se je do sedaj že našlo. Pričajo se tudi vi o neprekosljivi kakovosti tega „zlatega“ mila, katero se uporablja radi svoje milne in prijetne, osvežujoče vonja tudi mnogo kot oletno milo. Mogoče, da ste tudi vi tako srečni, da najdete zlatnik!

Vsak lahko

pri nas lahko zasluži (kot postranski zaslužek) — najmanj 10.000 Din mesečno. Sprejemajo se gospe in gospodje. Pišite takoj. Dopis pod št. „Za-7633“ na PUBLICITAS d. d. oglašni zavod, Zagreb, Gunduličeva 11. 460

.....

Pozor!!

Kupim 60.000 komadov bukovic in 60.000 komadov hrastovih železniških pragov v dimenzijah 2.60 x 0.24 x 0.14. Ponudbe s ceno posameznega komada franko vagon Postojna, Podbrdo, Trbiž ali Reka na Upravo Slov. Naroda pod „Železniški pragi 476“. Najmanjša količina 5 vagonov. 22-T ristiški izločbi. — Cjenci franko

L. Mikuš
Ljubljana, Restni trg 13
p. prava voja uloga
dežnikov in solistov
ter središnjih
polc.

Papirni se izvirajo iz soli in

Za napravo 2000 m² tramov na Pohorju (Stajersko) se iščejo

.....

tesači

Ponudbe z navedbo zahtevane plače naj se pošljejo na naslov:

Franjo Dolenc,
Planina pri Rakeku

J. Stjepušin
— Sisak —
preporuča
najbolje tambura, žice
partiture, škole
ostale potreb-
štine za svo
glazbela Odli-
kovan na po-
krovi na po-

.....

Pletilni stroji

nemškega izdelka patent „Ideal“ z jamstvom za nogavice, jopice, svitarje in vsakovrstne pletenine nudijo vsakomur najboljšo in sigurno eksistenco. V zalogi s pohotom, ki je jako lahka, in po potrebi tudi s stanovanjem edino lepi

F. Kos, Ljubljana, Zidovska ul. 5
Generalni zastopnik.

.....

Makulturni papir

kg Din 5.—

prodaja uprava „Slov. Naroda“

.....

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana

Dunajska cesta 15 in Gospodarska c. 2 (dvorišče kavarno „Evropa“)

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerno. 27-L

.....

Za vsako sprejemno ceno

prodajam klobuke, slavnike ter vse potrebščine za modiste.

Minka Horvat, modistka
Ljubljana, Dalmatinova ulica 10/II

.....

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 3.
Krovet, stavbi, galanteriji in okrasni kmeti in instalacije vedovodov.

naprava strojev. Popolnoma in kmetijsko naprave izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) 105L za konzerve.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene obdajajo vsaka beseda 80 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje ter oglaš strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Službe

Tovarna papira
išče stručne sile. — Cenj. ponudbe z označenjem do- sadnjih nameštanj i pripisovanja prepisov spr- čeval pod „Za-7659“ na: Publicitas d. d. Zagreb, Gunduličeva 11. 477

Blagajničarka

vestna in natančna, išče službo v trgovini ali v večjem podjetju. — Po- nudbe pod „Blagajničar- ka/475“ na upravo „Slov. Naroda“.

Za gospodinjjo

želi vstopiti v tako go- stilno ali k samostojnemu gospodu — poduradniška govica-gostilničarka. Ra- zume se dobro na gospo- dinstvo in zna dobro ku- hat. — Dopis pod „Go- spodinja/470“ na upravo „Slov. Naroda“.

Stenografinja- strojepiska

perfektna, išče službo. — Ponudbe pod „Notarska pisarna/467“ na upravo „Slov. Naroda“.

Absolventinja

trgovskega tečaja, izurje- na stenografinja in stro- jepiska ter vseh pisarni- ških del ter slovenskega in nemškega jezika zmož- na — išče službo v pisar- ni. Gre tudi v trgovino (pomoč v trgovini ali v pisarni, event. blagajni- čarka). — Ponudbe pod „izurjenca/436“ na upravo „Slov. Naroda“.

Invalid

išče službo vratarja ali nočnega čuvara. — Po- nudbe pod „Invalid/440“ na upravo „Slov. Naroda“.

Prodajalka

specerijske stroke, z več- letno prakso in dobrih priporočil — se sprejme. Popolna oskrba v hiši. — Ponudbe pod „Prodajalka 426“ na upravo „Slov- skega Naroda“.

Pouk

Iščem vajenca
za slaščičarsko in medi- čarsko obrt od 14—16 let starosti. — Stari naj se obrnejo pisмено na: Dra- gutin Rogoš, Krk, otok Krk. 455

Posojilo

Posojilo
30.000—40.000 Din iščem za dobro idočo trgovino; ev. se sprejme družabnik. — Ponudbe pod „Promet- ni kraj/428“ na upravo „Slov. Naroda“.

Pletilni stroj

večji, se išče na posodo za več mesecev proti do- bri plači. Event. se tudi kupi. — Donosi na upra- vo „Slov. Naroda“ pod „Stroj/471“.

Prodaja

Proda se pohištvo
različno, dobro ohranje- no — ter nekaj moških oblek za srednjo posta- vo. — Ponudbe na upra- vo „Slov. Naroda“ pod „Ugodno/439“.

Napredaj

novi moški lakasti čevlji št. 45 in površnik ter ženski črni kostum in drugo. — Marija Jelenič, Ljub- ljana, Stara pot 1/1, 3. vrata. 447

Različne znamke

napredaj. — Ponudbe na upravo „Slov. Naroda“ pod „Znamke/441“.

La trapistovski sir

kg Din 20.—, radnički sir kg 15.—, la Grojer Tilsa ter sir kg Din 23.—. — Dokler traja zaloga, raz- pošilja po pošti in želez- nici po povzetju — Mlje- karna Laznički, Dežanov- vac. 435

Moško kolo

dobro ohranjeno — na- prodaj za 1500 Din. — Ponudbe pod „Puch/473“ na upravo „Slov. Naroda“.

Motor-kotač

sa prikolicom marka B. S. A., 8 HP. „Bosch“ elek- trično svetlo, u izvršnom stanju, prodaje odmah Zvonimir Kralj, Zagreb, Kukovičeva ul. br. 4. 484

2 železni postelji

dobro ohranjeni ceno na- prodaj. — Ljubljana, Go- sposka ulica 9/1. 466

Redka prilika!

Partija novih šivalnih strojev po zelo nizki ce- ni napredaj. — F. Batjel, Ljubljana, Karlovska ce- sta št. 4. 29/T

Lepa trgovina,

nad sto let obstoječa, na prometnem kraju Ljub- ljane — napredaj z vsem blagom in oprav. — Le- resnim kupcem daje in- formacije Oglasi zavod Kopitar, Ljubljana, Čop- va 21/III. 465

Dopisovanja

Mladenič
ki poz. duje večje premo- ženje, želi znanja s sim- patično gospodino od 18 do 22 let; na premoženje se ne ozira. — Dopis i polnim naslovom in po- možnosti s sliko, katera se takoj vrne — na upra- vo „Slov. Naroda“ pod „Ljubemjiva/472“.

Zenitna ponudba.

Fotograf u Hercegovini, 35 god. star, rim. kat. vje- re, sa vlastitno radnjom i pokućtvom traži ženi- be djevojke ili udovice bez djece u dobi od 30. do 40. god. Slovenku, in- teligentnu, čiste prošlosti, miraz nuzgredan. Cijen- ponude uz priklop. foto- grafije, koja se eventual- no franko vraća, diskre- cija časću zajamčena, na upravo „Slov. Naroda“ pod „Fotograf/468“.

Nepremičnine

Majhno posestvo
na Stajerskem pri Grazu, zelo lep kraj, 4 orale zemljišča, od tega 2/3 ora- la gozda, za stavbo. Ce- na 60.000 Din. — Pisme- no se odgovori samo, ako priložite pismo 5 Din. — Vencel Gregoričič, Ros- segg št. 50, p. Sv. Stefan pri Steinz, Stajersko. 434

Prodaja posestvo

v bližini Radovljice za ceno 150.000 Din. Hlisa, hlev za osem glav živine ter gospodarsko poslop- je; vse novo in z opeko krito, v najlepši ravni ter obsejano; voda v hi- ši. Na željo kupca se do- bi vsi živi in mrtvi inven- tar. — Ponudbe na upra- vo „Slov. Naroda“ pod „Posestvo/474“.

Kupim

Aparat
za fotografiranje, dobro ohranjen — se kupi. — M. Gabrijelič, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 481

Razno

Zasebni detektivski zavod
na Rimski cesti 9 — pre- vzaime naročila v najraz- ličnejših zasebnih zade- vah. 462

Abbazia-Opatija II

Pension Lunaček, krasno sobe, razgled na more, sa celom prehranom 28 lra dnevno po osobi. — Ma- rija Lunaček. 469

Modna šivilja

Marija Krmelj
Ljubljana, Beethovnova ulica 9, II. nadst. 463

Modroce

vsakovrstne žične vložke, otomane, divane, klubske garniture — dobite in iz- vršuje po naročilu pri- zveno solidno in najce- neje — Rudolf Sever, Ljubljana, Gospodarska cesta 6. 234/L

RADIO

aparate in sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana,
Cankarjevo nabrzište št. 5

Na stanovanje

se sprejme boljši gospod. — Naslov pove uprava „Slov. Naroda“ 448

.....

Mehanično umetno vezanje

zastorov, porila, oblek bluz, monogramov, fino belo in barvasto enotanje, ažuriranje.

MATEK & MIKŠ, Ljubljana, 28-T

Vsled strokovnega znanja najfinjša izvršitev in brezkonkurenčne cene. Najcenejši in čisti predisk ženskih ročnih del in narodnih in modernih vzorcih ter lastnih originalih.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavica Din 50.000.000—
Skupne rezerve nad Din 10.000.000—

ustanovljena 1900
LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)
PODRUZNICE:
Brodice, Celje, Cvetkovo, Gornji, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Pula, Sarajevo, Split, Trst, Agencija Logos.

Poštni ček. račun Ljubljana 10509
Brzjav. naslov: Banka Ljubljana
Tel. št. 261

Razne tipke in pisave za pisalne stroje vseh sistemov spreminjam po naročilu in vzorcu. Tehnična znamenja. **Lud. Baraga** LJUBLJANA Selenburgova ulica 6 20-7
Telef. 980

Inserirajte v „Slov. Narodu“

JEFTINO ZA PRODATI!

nove **DŽAKOVA** za žitarice, slamnjače, nepromotivne **PONJAVE**, prvoklasni **MANILLA**, malopotrebljeno **3 HERACLES** MAŠINE za konfekcioniranje džakova i **16 SINGER & ADLER** **SIVAČNI STROJEVA** za rubljenje i repariranje džakova, spodobne za krojače, cipelare i remenare. Istodobno izdaje se u centru grada Novogazada potpuno novozidan **VELIKI MAGAZIN NA 2 SPRATA** sa liftom i 2 kancelarijske prostorije. Sposobno za svaku industrijsku svrhu. Poblize kod: **LUDWIG SCHOSSBERGER, NOVISAD.**

15 letno Jamstvo

najpopolnejši **STOEWER** šivalni stroji s pogreznim transporterjem (grabelj); z enostavnim premikom je pripravljen za šivanje, vezanje ali šivanje

LUD. BARAGA

LJUBLJANA

Selenburgova ul. 6, I. 210-L
Telefon št. 980.

Prometni zavod za premog d. d.

v Ljubljani :: prodaja 21-T

:: premog ::

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoskovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: **PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d.** v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/I

Velika

prvovrstna firma

OPOZARJA vse spretno, izurjene in agilne zastopnike,

da se jim nudi izredna prilika do velikega zaslužka.

Primerno zlasti za gospode, ki imajo dobre zveze z občinstvom. Uspeh osobito zagotovljen, ker je odjemalec vsak. Dosedanji zastopniki so zaslužili mesečno do Din 10.000.

Ponudbe pod „**Agilon-313**“ v hrvaščini ali nemščini na upravo Slov. Naroda.

Naznanilo preselitve!

Cenjenim odjemalcem naznanjam, da sem preselil svojo podružnico iz Prešernove ul. 96 v svojo lastno hišo

Prešernova ulica št. 14

poleg mesarja Marčana.

Priporočam se še v nadalje

Parna pekarna

Jean Schrey nasl. Jakob Kavčič

I Preselitevi

Po dolgoletnem vodstvu gostilne „Pri starem Tišlerju“ sva se preselila v lastno hišo z znano

gostilno „PRI KONJIČKU“
Ambrožev trg št. 9 v Ljubljani

kjer bodeva postrezala cenjenim gostom z dobro kuhinjo in pristnimi domačimi vini po solidnih cenah. — Zahvaljujemo se za dolgoletno zaupanje in prosimo prijazne naklonjenosti tudi na sedanjem mestu. Se priporočava

z vsem spoštovanjem

Ivan in Frida Triplat.

457

I Preselitevi

Srajce

promenljive, bele in barvaste, ovratnike vseh vrst, pentlje, samovoznice, žepne reboce, nogavice v raznih barvah za gospode in dame, naramnice, toaletne potrebščine, svilene trakeve, čipke in vezalnice. — Nizke cene. — Velika izbira samo pri

Josip Petelinc-u Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

LIPSKI POMLADNI velesojem 1926.

Spletni velesojem od 26. februarja do 6. marca mobilija, reklama, knjige, čevlji in usnje, tobak, umetnine itd., itd.

Tekstilni velesojem od 28. februarja do 10. marca, elektrotehnika, železo, stroji vseh vrst itd., itd.

Tekstilni velesojem od 28. februarja do 4. marca.

Razstava umetne solje od 28. februarja do 10. marca

Brezplačni vstop — 33 1/2% popusta na železnice v Nemčiji.

Pojasnila daje častno zastopstvo Stegu in drugi, Ljubljana, Dunajska cesta 1 b, telefon 925.

Revmatizem akutni in kronični, bolečine v kožeh, zbadanje, otrdelost tilnika, želodčne krče, glavobol, protin, ishias in nevralgijo vsake vrste ozdravi najzanesljiveje

ruski obliž

dovoljen od ministrstva zdravja v Beogradu. Pre-mnoga zahvalna pisma potrjujejo njegovo zdravilnost. Originalna škatlja stane D n 25 in se dobiva po skoro vseh lekarnah in drogerijah. V no-tranjosti države po povzetju.

Dvorska apoteka Bogojevič, Skopje.

Inserirajte v „Slov. Narodu“!

NARODNA KNJIGARNA

Prešernova ulica št. 7

Vsled odpovedi lokala **globoko znižane cene** za vse pisarniške in šolske potrebščine, papir, trgovske knjige, stare letnike Ljubljanskega Zvona ter leposlovne in druge knjige.

Ugodna prilika za šole in knjižnice.

Edino najboljši šivalni stroji

so le **JOSIP PETELINC-A**

Za ročno, obil in industrijsko znamke GRITZER, ADLER, PRONIKS. Posamezni deli za vse sisteme, igla Lamer, najboljši šivalni stroji PETELINC stroji DOMEA. Ugledni plačilni pogoji, popuk v vezanju brezplačen, voč letna garancija.

4-T **Ljubljana**

Veliki hotel s restauracijem i kavanom

u prometnom gradu Hrvatske prodaje se povoljno. Sve poblize upute daje Zadruga gostioničara i kavanara u Zagrebu, Bakačeva ulica 4, dvorište, desno.

ROYAL MAIL LINE

ENGLJSKA PAROBRODARSKA LINIJA

Prvo putovanje najvećeg motornog broda na svijetu

„ASTURIAS“

Iz Cherbourga 26. februara 1926 za

JUŽNU AMERIKU

Agencije u Jugoslaviji:

ZAGREB, Trg L. 17 — BEOGRAD, Karađorđeva 91 — LJUBLJANA, Kolodvorska cesta 26 — VEL. BEČKEREK, Kr. Aleksandra 4 — SPLIT, Diklolejanova obala 8 — BITOLJ, Boulevard Aleksandra 163 — METKOVIĆ, Ivo Vreža — SARAJEVO, Srpska Prometna Banka — GRUZ, Srpska Prometna Banka

LATNIKI v milu „GAZELA“

Da se cenjenim odjemalcem našega priznanega mila „GAZELA“ oddolžimo, smo se odločili, da jih za njihovo dolgoletno naklonjenost tudi primerno nagradimo. Z ozirom na to smo sklenili, da bomo od sedaj naprej na vsakih 1000 kosov našega mila (vseh vrst, ki ga izdelujemo)

vtisnili v en kos mila po 1 zlatnik

Milo „GAZELA“ zavzema vsled svoje izborne kakovosti vsekakor prvo mesto med sorodnimi izdelki. Izdelano je iz najboljših surovim, ki tkaninam ne škodujejo. Daje takoj zelo obilno peno, ki nesnago razkroji in temeljito odloči o tkanine, tako da je močno mencejanje popolnoma odveč. Ako se z našim milom namilano perilo nato prekuha v vroči vodi ter temeljito spere v čisti vodi, zadobi naravnost snežno belino in jako prijeten vonj po svežosti. Jasno je torej, da z našim milom zelo mnogo **prištedite pri perilu in zdravlju**. Poleg tega Vam je pa mogoče sreča tudi toliko naklonjena, da dobite v kupljenem kosu še 1 latnik povrhu. Zahtevajte torej pri Vašem trgovcu

samo prvovrstno in pravo milo „GAZELA“